

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 535-9500

Vol. LXVII Kaina 15 c. TREČIADIENIS — WEDNESDAY, SPALIS — OCTOBER 3, 1973 Nr. 232

ČILEJ UŽŠALDYTOS KAINOS IR ATLYGINIMAI

SANTIAGO. — Kiek tikrai žuvo Čilėj perversmo metu ir kiek buvo sušaudyta po to, tikrų žinių nėra, tik spėjolimai. Junta, jų oficialūs šaltiniai, skelbia, jog susišaudymo metu žuvo 284 žmonės, o po to sušaudyta buvo 10, tačiau vieno darbininko, dirbančio lavoninėj, žodžiais, jis suskaitęs 2,800 lavonų.

Karinė junta užšaldė kainas ir atlyginimus. Allendes režimas taip sujaukė Čilės ekonominį gyvenimą, kad apie atlyginimų kėlimus kalbėti kol kas visai negalima. Santiago vienoj miesto daly dar ir šią savaitę vyko ginkluotas pasipriešinimas, tą miestą dalį laikė apsupusi kariuomenė.

Čilės karinė junta. Prieky valstybės šefu pasiskelbęs gen. Pinochet.

maliai veikti visoms institucijoms, ir Čilės tauta vėl suras tikrąjį kelią į pažangą ir taiką.

Čilės primas kardinolas Henriquez Santiago katedroje viešai paragino visus remti naująją vyriausybę, kuri yra įsipareigojusi respektuoti darbininkų atsielkus laimėjimus, nekerštauti už praėjusį, bet siekti viešosios tvarkos ir taikos atstatymo. Nurodęs, kad dabartinė krašto padėtis yra dramatiška, kardinolas Henriquez pažymėjo, jog reikšdamas pasitikėjimą naujai vyriausybei jis vadovaujasi tik tėvynės meilės ir gerovės principu, neatstovaudamas jokiai politinei partijai ar grupei.

Šį pareiškimą kardinolas ryžosi padaryti dabar, nes anksčiau Allendes laikais jo pakartotini žygiai, kviečiant atstatyti krašte tvarką, vienybę ir sugvenimą bei užmegzti dialogą tarp priešingų pusių, nerado jokio atgarsio.

Čilėj daug pabėgėlių

SANTIAGO. — Čilėj esančios svetimųjų valstybių ambasados skundžiasi, kad į jas subėgo tiek daug poiltinių pabėgėlių. Allendes šalininkų, kad darbas pasidarė negalimas, nėra kuo juos maitinti, nekaltant, kad nėra vietos net ant grindų ištiesti ir pramiegoti. Daugelis ambasadų jau neįsileidžia jokių lankytojų.

SANTIAGO. — Čilės karinė junta sudarė naujų namų statybos planus ir nori pagerinti priemiesčių gyventojų sąlygas. Penktadalį gyventojų tebegyvena liūnose arba ir jų neturi. Nieko geresnio nepadare nei buvusioji Allendes vyriausybė.

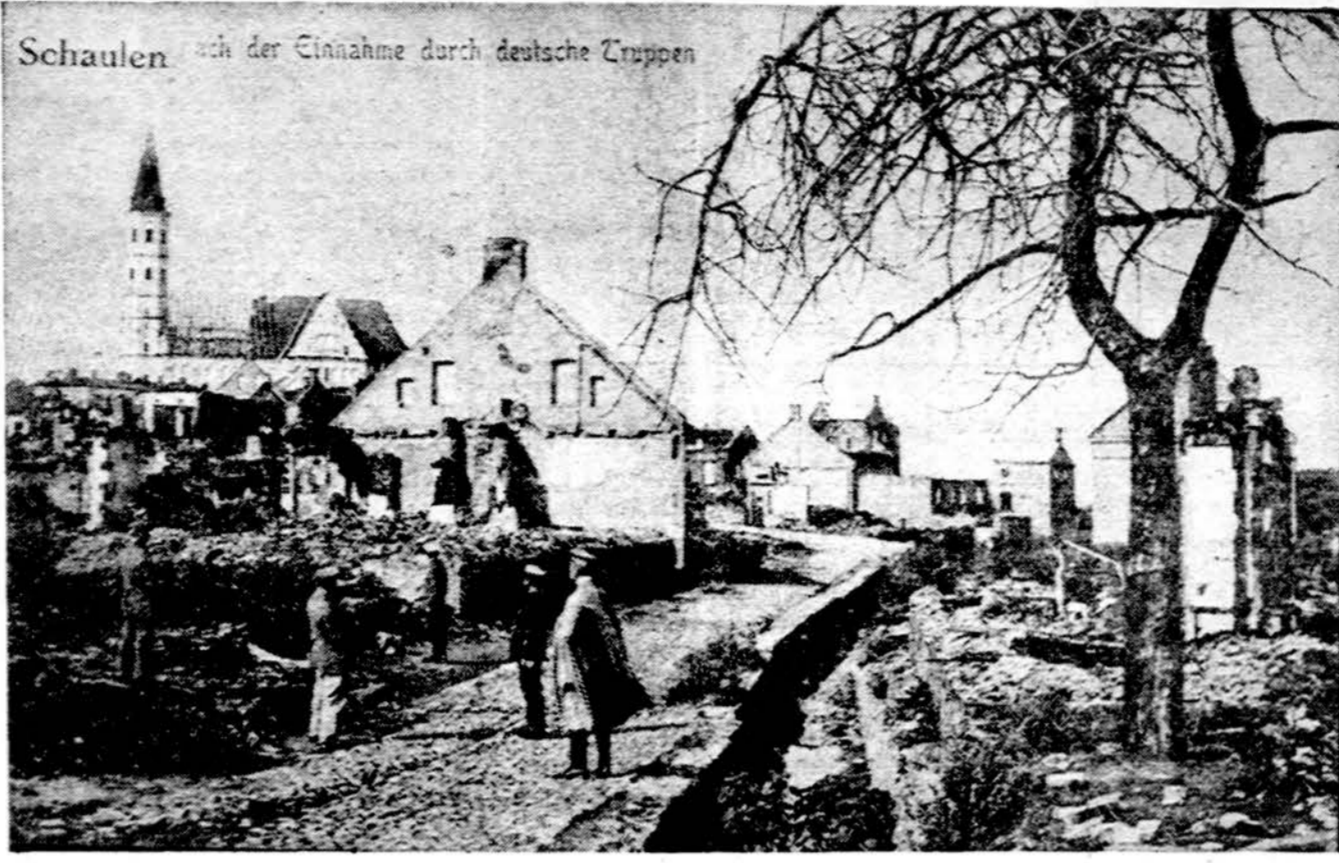
RIO DE JANEIRO. — Į Čilės oro linijos atstovybę buvo atsiųstas laiškas, adresuotas viename juntos nariui, ir tas laiškas, nespėtas išsiųsti ar patikrinti, sprogo, sužeisdamas 10 žmonių.

Graikijoj bus civilinė valdžia

ATENA. — Graikijos prezidentas George Papadopoulos pavėdė Spyros Markezinis'ui, kraštutinių dešiniųjų partijos vadui, sudaryti civilinę vyriausybę, pirmą po 1967 metų. Tas žingsnis rodo, kad Graikija gali grįžti prie parlamentarinės sistemos. Prezidentas dar minėjo, kad 1974 m. bus visuotini rinkimai. Naujoji vadovybė bus sudaryta šią savaitę ir, tikimasi, perims valdžią iš karinės šį šeštadienį.

Poseidono stovyklos griuvėsiai vienoj Graikijos salų

Siaulių miesto griuvėsiai 1915 metais, kai vokiečiai buvo išstūmę rusus. Nepriklausomos Lietuvos laikais Siauliai buvo gražiai išsistatę ir karo metu sugriovimų nelikę nei ženklo.

LENKAI APIE LIETUVIUS

Paryžiuje leidžiamas lenkų žurnalas "Kultura", 1973 liepos — rugpjūčio numeryje įdėjo E. Zagiel'io straipsnį — žinių apie Lietuvą "mišrainę", pavadintą "Na Litwie" (Lietuvoje).

— Lietuvos Bažnyčios persekiojimai nesiliauja. Vilniaus arkivyskupijos 47 kunigai pasirašė sovietai valdžiai petiją, tačiau atsakymo į ją negavo. Tarp parašų yra keturios lenkiškai skambančios pavardės, tarp jų ir senesniai mirusio Vilniaus klebono kun. Wieliczko. Argi tikrai trys lenkų kunigai liko Vilniuje, klausia autorius.

— Sovietinė Rytų Prūsijos dalis, kartu su buv. Varmos vyskupija, prijungta prie Kauno arkivyskupijos.

— Raudonosios Armijos organo "Krasnaja Zvezda" 1972.XII. 21 d. laidoje cituojamas A. Sniečkus pareiškimas dėl karinio apmokymo kursų reikalingumo višose vidurinėse, aukštesnėse ir profesinėse mokyklose, sporto klubuose, fabrikuose, įmonėse ir t.t.

— Istoriniuose Verkių rūmuose prie Vilniaus išsikūrė vežio ligų tyrimo institutas.

— Okup. Lietuvoje susuktas didelis istorinis filmas "Herkus Mantas", apie paskutinį didesni senprūsų sukilimą prieš kryžiuočius XIII a. Prūsai, tiesa, buvo sumušti, bet neišnaikinti. Lietuvių spaudoje pasigirdė balsų, kad lenkams ir vokiečiams besiginčiant tarp savęs dėl Koperniko, reiktų turėti galvoje dar trečią galimybę. Jau prieš šimtą metų dr. Basanavičius nustatė, kad "etnografiniu ir antropologiniu" požiūriu Kopernikas buvęs tikras senprusių palikuonis.

—Seinų ir Punsko apylinkėse (priklauso Lenkijai) gyvena apie 10 tūkstančių lietuvių. Tai grupė esanti duosniai remiama lietuvių emigracijos. Pastaruoju metu labdarybės organizacijos sustiprino šalpos akcijos kontrolę, nes esą buvę maiversacijų ir vagysčių. Taip pat buvę atvejų, kai siuntas gaudavę lenkai.

—Lietuvių organizacijos dabartinėje Lenkijoje leido dvimėnesinį žurnalą, kuris neseniai lenkų valdžios buvo uždarytas. Komentuodamas tą faktą, Amerikos lietuvių laikraštis "Draugas" sako, kad iš visų savo kaimynų daugiausiai skriaudų Lietuva yra patyrusi iš Lenkijos pusės. Turint tai galvoje, o taip pat, kad per Lietuvą Lenkija kadaise siekė net Juodąją Jūrą ir t.t. ir t.t., ji

(Lenkija) dabar turėtų užleisti Lietuvai Seinų rajoną, arba bent palankiau traktuoti ten gyvenančius lietuvius.

Verta paminėti, kad dr. Dov Levin iš Jeruzalės Hebrew University renka medžiagą apie Lietuvos ir Latvijos žydų pasipriešinimą hitlerinės okupacijos metu.

— Adenauerio Vokietija rėmė Antibalševikinį tautų bloką (ABN), tuo tarpu kai dabartinis kancleris Brandt jau 1945 metais pareiškė, kad rytinių Lenkijos žemių ir Baltijos valstybių įjungimas į Sov. Sąjungą esąs tikslingas ir teisingas.

— Rysium su ideologiniais sutarimais ir ginčais emigraciniuose sluoksniuose, Vokietijos "Die Welt" įdėjo straipsnį, nagrinėjantį rusų baltosios emigracijos skilimus. Maskvos akcija per revoliucijos simpatikus nedavus jokių rezultatų. Tik kai sovietai ėmė naudoti ultra-patriotus anti-komunistus, o emigracijos vadovaujančius asmenis apšaukė komunistų kolaborantais, tikslas buvęs atsiestas.

— Pereitų metų rudenį vienos emigracijos žinomų veikėjų V. Alseika grįžo į Lietuvą, nusiėmęs su savimi dokumentus iš jo ilgalaikės veiklos. Iš jo reikiama galia esą spręsti, kad sovietai agentu buvęs nuo sena. Tačiau yra tai pavienis atvejis. Bendrai imant, lietuvių emigracija solidari ir kryptį jos veiklai nustato — vartojant lenkų terminologiją — Nepalaužiamieji. (E.)

Aklųjų kongresas

Roma. — Romoje įvyko V-sis tautinis Italijos aklųjų sąjūdžio kongresas, kuriame dalyvavo apie 150 delegatų, atstovaujančių visos Italijos akliesiems. Sąjūdžio tikslas yra ne tik kultūrinio, bet ir socialinio charakterio padėti Italijos ir kitų tautų akliesiems, ypač ūkiniai besivystančiuose kraštuose. Įsteigtos specialios stipendijos vadinamojo Trečiojo pasaulio akliesiems mokytis aklųjų rašto ir skaitymo.

LONDONA. — Islandija pareikalavo atitraukti britų karą laivus iš ginčijamų vandenų. Laivai saugoja britų žvejus. Jeigu to nepadarys, Islandija žada net nutraukti diplomatinis santykius. Britai pasiūlė tuo reikalu atnaujinti derybas.

Dvi Vokietijos, dvi nuomonės

NEW YORK. — Rytų Vokietijos užsienio reikalų ministeris Otto Winzer, kalbėdamas Jungtinėse Tautose, pabrėžė, kad abiejų Vokietijų sujungimas negalimas ir to niekada nebus, kad padalinimas yra "amžinas". Jo kalba buvo pirmoji po to, kai abi Vokietijos buvo priimtos į J. Tautas, ir tai buvo atsakymas Vakarų Vokietijos kancleriui Willy Brandtui, kuris kalbėjo kiek kitaip.

Brandtas iš tos pačios JT tribūnos paminėjo, kad vokiečių tauta yra viena, nedalijama, nors ir priklauso atskiroms valstybėms. Sakė, kad Vakarų Vokietija siekia sukurti taikingą Vokietijos valstybę, laisvai ir demokratiškai pasisakius patiemis gyventojams. Vokietijos susivienijimas nėra vien tik vokiečių vidaus reikalas, bet yra ir tarptautinė problema.

Baltijos jūroj trūksta deguonies

KIEL, V. Vokietija. — Rugsėjo mėnesį Baltijos jūroje, Kielo įlankoje, pastebėta milijonai negyvų žuvų, didelių ir mažų. Prof. Klaus Grasshoff iš Kielo Okeanologijos instituto šį masinį žuvų užtroškimą pavadino "pavojaus signalu". Priežastimi laiko šią vasarą buvus ypatingai ramia, nebuvo jokių meteorologinių audrų, ir Baltijos vandenims nebuvo progos susimaišyti.

Vakarinė Baltijos daly pastebėtas didelis deguonies trūkumas. Kielo Okeanologijos instituto bendradarbiai dar gyvas, bet negalintis judėti žuvis suleido į gryno vandens baseinus, ir žuvis vėl atsigavo.

Afriekiečiai darbininkai Paryžiuje. Kiekvienas trečias yra atvykęs iš Prancūzijos nelegaliai. Iš viso šiuo metu šiame krašte yra 55,000 afriekiečių.

Austrija nenusileis Izraeliui

Pereinamoji stovykla Rusijos žydams bus likviduota

VIENA. — Į Vieną atskrido Golda Meir. Jos kelionės tikslas žinomas: perkalbėti Austrijos kanclerį Kreisky, kad neuždarytų pereinamos stovyklos. Jau yra žinoma, kad Kreisky, nors irgi žydas, to Goldos reikalavimo neįsipildys, duotas žodis arabų teroristams bus ištesėtas. Austriai bandys rasti kokį kitą kompromisą ir Izraelio užrūstinti nenori.

Diplomatams Vienoje kalba, kad jiems nėra suprantama, kam reikalinga traukiniu atvykusius iš Maskvos žydus Vienoje laikyti tris dienas ar net ilgiau, iki jie susodinami į lėktuvus ir nu-

skraidinami į Tel Aviv. Galima tiesiai iš stoties į aerodromą.

Meir sako, kad nusileidimas teroristams yra didelis padaršimas ir toliau taip elgtis, ir kad Austrija iš neutralios valstybės pasidarė arabų sąjungininke. Kreisky sako priešingai: jeigu bus kitaip padaryta nei buvo pažadėta, arabų kerštas bus nukreiptas prieš austrus. Jau pasigirdo balsų Beirute ir kitur, kad bus imtasi tam tikrų žygių prieš austrus ir jų interesus bet kur pasaulyje, jei jie ir toliau globos žydus. Kairo laikraštis "Al Ahram" vakar rašė, jog Egipto Sadatas pasijus į Vieną savo atstovą, kad tas padėtų Kreiskui už "teisingą sprendimą".

Valstybės departamentas taip pat atsiliepė tuo pačiu reikalu ir apgailestauja, kad Viena kapituluoja prieš teroristų grasinimus ir tuo juos tik padaršina ir toliau griebtis teroro.

Užpuolė senatorių

WASHINGTONAS. — Sen. William Proxmire (dem., Wisc.) beieinantį iš Kapitoliaus į namus buvo užpuolė du paaugliai, kokį 14-15 metų, ir ji lazdą kiek sužeidė. Senatorius tačiau apsigynė. atėmė lazda. Netrukus počiėja plėšikus sugavo. Tas pats senatorius buvo užpuoltas jau ne pirmą kartą, bet vis jam pasiseka apsiginti.

Kalti plaukai

WASHINGTONAS. — Kad kariuomenei, ypač armijai trūktų savanorių, priežastimi laikoma nepakeistas reikalavimas neleisti auginti ilgų plaukų. Neatrodė, kad tas reikalavimas būtų atšauktas, ir čia armijos štabo viršininkas gen. Abrams nuolaidų nenori daryti.

Ne čia nusikaltimas

CHICAGO. — Vakar dienos "Chicago Tribune" laišku skyriruje rašo Jovan Savich, kad jis kiekvieną kartą, atsistukęs televizijai, girdi žodžius, jog "Watergate yra baisus, gąsdinantis nusikaltimas". Jam, kaip europiečiui advokatui visas tas reikalas yra ne daugiau, kaip mėginimas įsibrauti ir ką nors pavogti, kur niekas dėl to nesusižeistas, nieko ir nebuvo pavogta. Europoje už tokį mėginimą vidutiniškai būtų nubaustas tris mėnesius kalėjimo. Tai ir viskas. Priešingai, jam dideliu nusikaltimu yra faktas, kad kasdien Chicagoje nužudomi du ar trys žmonės, tas pats ir kituose miestuose. Retas kas išdrįsta naktį išeiti į gatvę, ir tai jam yra baisus nusikaltimas, bet ne Watergate.

KALENDORIUS

Spalio 3: šv. Evaldas, šv. Marija Jozefa, Milgintas, Alanta.
Spalio 4: šv. Pranciškus Asyžietis, šv. Aura, Mąstautas, Eivydė.

Saulė teka 6:48, leidžias 6:31.

ORAS

Dalinai saulėta, temperatūra žymiau nepasikeis, apie 70 laipsnių.

SKAUTYBĖS Mikėliai

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŪ RAMOVĖ
Redaguoja ps. Irena Reigienė, 2632 W. 65th St., Chicago, Illinois 60629
Telef. 476-7089

LAIMĖTOJAI ŽAIDIMŲ ŠVENTEJE

Reportažas iš skautiškų varžybų

Chicago priemiestyje išsiplėtusiame Bučo sode kur nuolat skamba gaidžių giedojimas, žašų šūkavimas bei šunų lojimas, š. m. rugsėjo 23 d. popietėje aidėjo skautiško jaunimo sūčiai, artėjant prie laimėjimų skautiškų žaidimų šventėje. Aštunta kartą šią šventę suruošė Chicago jūrų būdžių "Prezidento Smetonos" igula, talkininkaujant Kernavės tunto, jūrų skaučių Nerijos tunto ir skautų Lituanicos tunto vadovams ir vadovėms. Kaip ir ankstyvesniais metais, varžybos vyko skautiškų aikštėse, vadovaujant j. v. s. Br. Juodeliui, s. V. Rupinskiui ir A. Liškūniui, ir jaunesniųjų skautiškų aikštėje, vadovaujant j. ps. R. Kunstmanui, su kitais talkininkais. Kartu vyko tėvų — remėjų bei vadovų tvarkoma gegužinė, kur alkani buvo pavalgydinti, o ištroškę pagirdyti. Kaip ir ankščiau, čia buvo suruošta g. M. Kupcikevičienės, S. Rupinskienės ir kitų talka gausi loterija, atkreipusi svečių akis gražiais paveikslais ir Lietuvos partizano X. dovanotomis tautinio rašto lino staltiesėmis.

Smagūs žaidimai

Naujos šių metų žaidimų estafetės vilkūnai, paukščių aikštėje dalyviams kėlė daug entuziazmo, kad net visas sodas skambėjo nuo skatinimo šūkių ir triumfališkos jaunųjų pergalės. Gaila, kad neįvyko 5 pėdų aukščio sviedinio stūmimas, nelaimingai sviediniui susprogdus dar prieš žaidimų pradžią. Tačiau ir be to šių metų jaunųjų aikštė turėjo daug įrengimų, pareiklavusių daug darbo ir pasiruošimo.

Skautorama šiais metais buvo naujas žaidimas skautų — skaučių aikštėje, susidedantis iš 10 stočių. Sanitarijos stotyje, draugovės atliko pirmos pagalbos praktiką. Skautų įstatų stotyje, vad. v. s. J. Paronio, vienetai iš paskirto žodžių turėjo sudėti visus skautų įstatus. Laužų krovimo stotyje, vad. L. Ramanauskui, per trumpą laiką reikėjo sukurti įvairius lauzus. Astronomijos stotyje, vad. s. v. A. Milašui, reikėjo surasti planetas, žvaigždynus, žinoti jų vardus. Krepšio aikštėje, vad. s. K. Cijūnėliui, taškus teko pelnyti kamuoliu metimu į krepšį. Pionerijos stotyje, vad. s. A. Paužuoliui, teko statyti aukštą vėliavos stiebą iš 3 gabalų. Lietuvos geografinės stotyje s. V. Rupinskas reikalavo surasti tarp upių ir miškų didesnius Lietuvos miestus. Atmintį lavino ps. G. Plačo gerai paruošta Kimo stotis. Gi lietuviškų dainų žinojimą pagal melodijas stotyje tikrino v. sl. Rūta Nainytė. Kad skautas niekad nepaklystų, s. R. Račiūnas tikrino kelio ženklų žinojimą.

Užbaigus skautoramą, sudundėjo tinklinio dvi aikštės, teisejaujant ps. Vyt. Germanui su talkininkais.

Šventė pradėta vėliavos pakėlimu, pravedant būdžių igulus vadui ps. L. Kupcikevičiui, bei sveikinimo žodžiu, vadeivei s. D. Eidukienei visiems linkint laimėti, tikrai praėjo laimint visiems šventės dalyviams, kurių, palyginant su kitais metais, šioje šventėje mažokai tebuvo. Sesių Kernavės ir jūrų skaučių Nerijos tuntu dalyvavo po tris vienetus, o skautų Lituanicos tunto dalyvavo 6 draugovės ir vienas laivas bei būdžių igula. Labai gaila, kad šventėje nedalyvavo

skaučių Aušros Varty tuntas ir atvykusias šio tunto dvi skaites teko prijungti prie Kernavės tunto draugovės.

Šventės užbaigimo žodį tarė rajono vadas v. s. P. Nedas. Teisėjų kolegijos pirm. v. s. V. Talat Kelpšai atrinkus laimėtojus, jiems buvo įteiktos dovanos.

Mazgų estafetėje I vietą laimėjo Basanavičiaus, II vietą Vytauto ir Dubysos (Kernavės tuntas) dr. vės. Gyvulių pažinime I vietą laimėjo Nerijos tunto Vėntės laivas; II vietą Kudirkos dr. vės. Bėgimo estafetėje I vietą laimėjo Vytauto, o II vietą Puntučių dr. vės. Klūčių estafetėje I vietą gavo Vytauto, o II vietą Basanavičiaus dr. vės, o paukščių kvadratą laimėjo kernavietės.

Skautoramoje I vietą laimėjo Kernavės tunto Živilės dr. vės, II vietą — Nerijos tunto Minijos laivas ir III vietą — skautų Rambynų dr. vės.

Tinklinio aikštėje skaučių III-jai komanda (jūrų skautės) laimėjo prieš skautus vyčius. Pulkis sekmdienio oras irgi prisidėjo prie sklandaus ir sėkmingo skautiškų žaidimų šventės pravedimo.

B.B.

PAS DUBYSOS D-VĖS PAUKŠTYTES

Per Jaunimo centro koridorius sekmdienį, rugs. 30 d., skuba "Dubysos" d-vės paukštytės — "Pas mus šiandien šventė!" Renkamės šiemet kitame kambaryje ir žinome, kad naujus veiklos metus pradėsime su nauja draugininke adjutante. Viduryje kambario laukia lietuvišku takeliu bei juosta papuoštas stalas, dailiai padengtas būsimų vaišių skatumynais. Tai lyg ir simbolis šiai dienai — jaučiame šios sveigos rimtą paskirtį, bet kartu ir džiūgaujame dėl susitikimo naujiems darbeliams ir planams.

Tuntininkė s. E. Šalčiūnienė sukviečia mus visas jaukian rateilin ir keleta šiltų žodžių apibūdina mūsų pirmosios sveigos tikslą: šiandien tariame tvirtą skautišką "ačiū" tėti Jūratei Lingytei už trejetą metų darbo, rūpesčio ir bendravimo. Tuo pačiu su geriausiais linkėjimais sutinkame naująją sesę Dalią Petreikytę. Sesi Jūratei mūsų tuntininkė įteikia tunto dovanėlę, su visų "Dubysos" paukščių parašais ir įrašais. Rišant pračities veiklą su dabartimi, naują draugininkę sesę Dalią, adjutantę sesę Yolandą Budelskytę, bei sesę Jūratę, sesę Eleonorą papuošia raudonomis rožėmis Stebime visą eiga tyliai susikaupusios, nes junte, kiek daug širdies tuose žodžiuose, dovanėlėse ir mūsų vadovių veiduose.

Sesėi ps. t. n. Daliai Petreikytei perėmus sueigą, stojam į ratelį, apsupam sesę Jūratę, ir daina bei judesiu išreiškiame savo draugovės dvasią ir pabrėžiame jos tęstinumą. Į sveigos eiga įjungiamos ir pačios paukštytės — sesė Renata Bielskytė praveda dainelę, ir kartu su sesute Ramona padainuoja juodvėjų pačių sukurtą dainą apie iškylą. Plojame! Bravo! Skubame prie žaidimų — paskutinis bėga, daliname žiedą. Kiek čia vikrumo, juoko ir skaidrios draugystės. Tuo pačiu laviname savo pastabumą, kantrumą ir lankstumą.

Rimtesniam momentui sugrįžtam prie papuošto stalo. Čia sesė Jūratė iškilmingai perduoda žalią virvutę, savo pareigų simbolį, naujajai draugininkei. Truputį graudu, bet žinome, kad sesė Jū-

Jaun. skaučių pastovyklės "Rytmetelio" JS sieninis laikraštėlis ir stovykliniai papuošimai Prie jų — pastovyklėje dirbusios vadovės: s. S. Jelionienė, ps. I. Sereilienė ir ps. fil. O. Kotovienė.

ratė "Kernavės" nepalieka. Ji mūsų naujoji sporto vadovė. Staiga švilpukas! Tai sesė Dalia pirmą kartą naujuoju švilpuku praešo mūsų dėmesio — praneša apie pasiruošimą ateinančio sekmdienio iškylai. Koks subruzdymas ir sujudimas! Matosi aiškiai, kad iškyla puikiai pasiseks. Pakilioje nuotaikoje pradedame linksmąjį sueigos dalį. Vaisinamės sesės Eleonoros parūpintais sausainiukais, saldainiais ir kitais skatumynais.

Pagaliau ir laikas skirstytis. Tačiau atmintyje pasilikis šios sveigos dvasia ir išpūdziai. Gera buvo matyti sesę Eleonorą savo tarpe; gera buvo stebėti ir įsisąmoninti pareigų perdavimo svarbą; gera buvo pajusti dėkingumą sesėi Jūratei ir išreikšti bundantį prisirišimą sesėi Daliai. Dar kartą "sudiev, sudiev" sesėi Jūratei! Iki pasimatymo iškyloje, sesė Dalia! Sudiev, sesė Yolanda! Sekmės ir gražiausios ateities "Dubysos" draugovė!

Kernavės Tunto Korespondentė

AKADEMIKŲ RENGINIAI CHICAGOJE

Šiais metais Akademiniis Skautų Sąjūdis švenčia visą eilę sukakčių: spalio mėnesį sueina 49 metų nuo ASD ir Korp! Vytis įsikūrimo. Vydūno Jaunimo Fondas švenčia 20-ties metų sukaktį ir "Mūsų Vytis" žurnalas 25-ųjų metų sukaktį.

Chicago ASS skyrus šias sukaktis paminės sekancia tvarka: Rugsėjo 22 d., šeštadienį, s. V. Kučo sodyboje įvyko naujų narių pakėlimai.

Spalio 5 d., penktadienį, 7:30 v.v. Jaunimo centro apatinėje salėje atidaroma jaunųjų ASD ir Korp! Vytis menininkų paroda (žiūr. pridedamą kvietimą).

Spalio 6 d., šeštadienį, 6:30 v.v., Lietuvių Tautinioose namuose, 6422 S. Kedzie Ave., įvyksta Vydūno Jaunimo fondo dvidešimtmečio sukakties balius ir Akademiniis Skautų Sąjūdžio metinė šventė.

Programoje: sukakčių paminėjimas, meninė dalis, vakarienė, šokiai.

Rezervacijas prašom padaryti skambinant fil. Raimundui Korzonui — 778-6723, arba fil. Vitai Vilutytei — 776-3553. (Staliukai po 10 žmonių).

Spalio 7 d., sekmdienį, 12:00 val. šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje. Ad Meliorem!

ASD, Korp. Vytis ir FSS
Chicago sk. valdybos

LS SESERIJOS RAJONU VERIUVĖS

— Anglijos Rajono Seserijos Vadeivė
ps. Janina Traškienė
23, Hazelwood Road,
Chellow Grange
Bradford, BD9 77S, England.

— Australijos Rajono Seserijos Vadeivė
s. Elena Laurinaitienė
181 Weston Street
Panania, N.S.W., 2213
Australia.

— JAV Atlanto Rajono Seserijos Vadeivė
s. Irena Jankauskienė
105-20 107 Avenue
Ozone Park, N. Y. 11417
Tel. 212-MI-14906

SUGAVO BESISLEPIANTĮ SALDYTUVĖ

Tikrindama įtariamą moters žudiko butą 2714 W. Division St., Chicago, policija ieškoma J. Torres, 21 m., rado įjindusį į šaldytuvą. Jis areštuotas, kaip įtariamasis nužudęs moterį netoli Belmont Harbor.

— JAV Ramiojo Vandenyso Seserijos Vadeivė ir Viet. Vadovė ps. Danutė Basiliūnė
500 Paseo De Las Estrellas
Redondo Beach, Calif 90277

— JAV Vidurio Rajono Seserijos Vadeivė
s. fil. Danutė Eidukienė
5629 So. Mozart Street
Chicago, Ill. 60632
Tel. 312-FR-6-2153

— Kanados Rajono Seserijos Vadeivė
s. Marija Gverzdienė
8 Carina Street
St. Catharines, Ont.,
Canada

CALIFORNIJOS SKAUČIŲ
MADŲ PARODA

Los Angeles, "Palangos" tunto, vyr. skaučių, "Kun. Gražinos" būrelis š. m. spalio mėn. 7 d., 1

Paieškojimas

Ieškomas PETRAS MILKENTAS, gim. Tauragės parap., Anšūnų sodo, ir jo sūnis PETRAS ir JONAS su šeima. Ankščiau gyv. Chicagoje — West Pullman, dabar manoma gyv. Indianoj. Prašo atsilipti brolis Juozapas Milkentas, 3259 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60606.

PR 8-8229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGOS
Valandos pagal susitarimą
2858 West 63rd Street

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
80% iki 50% nuolaida

Galima pirkt dalimis ir išmokėtina!

SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 S. Western - Tel. GR 6-4421

McKEY & POAGUE

Real Estate Insurance Management

Visų rūšių draudimai žemiausiomis kainomis. Mes atstovaujame geriausias kompanijas. Pasitikrinkite. Informacijai kreiptis į

EDWARD PAUKŠTIS
3145 W. 63rd St. - HEMlock 4-4300

FRANK'S TV AND RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. CA 5-7282

DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSŲ TELEVIZIJOS, RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS.

SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

LIETUVIŲ GRUPĖS KELIONĖ Į ŠVENTĄJĄ ŽEMĘ

1974 m. vasario mėn. 14 d. 10 dienų kelionė. Programa: Roma, Jeruzalė, Tiberias, Tel Avivas. Kaina iš Chicago — \$849.00; iš New Yorko — \$749.00.

(Air Fare subject to change and/or government approval).
KALĖDOS LIETUVOJE — PASKUTINĖ 1973 METŲ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ. Išvyksta š. m. gruodžio mėn. 19 dieną — 14 dienų kelionė. Iš Chicago — \$800.00; iš New Yorko — \$700.00. Skubėkite registruotis — viety skaičius ribotas!

PASIDZIAUKITE VASAROS SAULUTE ŽIEMOS METU!
Parpiname lėktuvų bilietus į Floridą, Kaliforniją, Hawaii, Bahamų Salas ir t. t. be jokio papildomo mokesčio. Rezervuojame vietas laivuose kelionėms po Karibų Jūrą — užmirškite žiemos speigus, naudokitės amžinąja vasara.

Apžiūrėkite mūsų gausų kelionių pasirinkimą — atostogaukite žiemą.

Kreiptis į Walter Raek-Rasčiauską

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
TELEFONAS (312) 238-9787

Darome išskvietimus giminėms pasisvečiuoti Amerikoje, tvarkome kelionių dokumentus.

val. p.p., šv. Kazimiero parapijos salėje rengia madų parodą.

Madų kūrėja, sesė Stasė Koronkevičienė parūpins naujausias mados rūbus, kuriuos, parodos metu modeliuos mūsų šauniosios "Palangos" tunto skautės. Šalia to ir pačios skautės turės progą sukurti savo madas, pasiūti drabužius ir juos pademonstruoti. Savo darbais netik praturtins parodą, bet, turės progos išgyti siu-vejos specialybę.

Po parodos, loterijos būdu bus galima laimėti originalią vakarienę suknelę. Be to veiks gausus bufetas. "Gražinietės" parodai atsidėjusios ruošiasi, tikėdamos susilaukti didelio visuomenės susidomėjimo. Gautas pelnas bus panaudotas skautiškiems reikalingams.

Ar Šlapiuoja Rūsįs

Sutvarkykite drėgną, šlapią ir suplėkusį rūšį, pirm negu turėsite rimtus nuostolius. Perma-Seal yra patarimas "Išengval suplėkiamą klynęle". "Do it Yourself Waterproofing Program". Ji gali jums sutausyti šimtus dolerių. Reikia laukite NEMOKAMO vadovėlio, kaip "pažiam atlikti tą darbą", kad rūšys būtų atsparus vandeniui. "Basement Waterproofing Guide".

PERMA - SEAL SYSTEMS, INC.
Skambinkite (312) 637-3200
Is kity "area" — vietorių skambinkit "collekt"
Arba siųskite kuponą

Perma - Seal Systems, Inc.
1921 N. Harlem Ave. Suite 105
Chicago, Ill. 60633

Name .....

Address .....

City .....

State .....

Zip .....

Phone .....

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4845 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629 Tel. LU 5-9300
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$20.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$18.00, Canada \$26.00, Foreign Countries — \$21.00

Prenumerata	metams 1/2 m. 3 mėn. 1 mėn.
Cook apskr., Ill.	\$20.00 \$11.00 \$6.50 \$3.00
Kitur JAV	18.00 10.00 5.50 2.50
Kanadaje	26.00 14.00 6.00 3.00
Užsienyje	21.00 12.00 7.00 3.00
Šveicarijoje	11.00 6.00 — —

* Redakcija straipsnius tai so savo nuodžiūra. Nesunaudo-ty straipsnių nesaugo, juos grąžina tik is anksto susita-rius. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prištinčiamos gavus prašymus.

* Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, sestadieniais 8:30 — 12:00

* Administracija dirba kas dien 8:30 — 4:30, sestadie- niais — 8:30 — 12:00.

DR. VL. BLAZYS PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

2801 West 63rd Street
Kampas 63-dos ir California
Armad. antrad., ketvirtad. nuo
6 iki 7:30 val. vakaro
Sočkad. nuo 3 iki 5:30 val.
Tročlad. ir penktad. uždaryta
Ofiso telef. 476-4642
Resid. tel. Walthook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA

FOX VALLEY MEDICAL CENTER
800 Summit Street
Routo 58 — Elgin Illinois
Tel. — 695-0533

Tel. ofiso HE 4-5649, rez. 388-2288

DR. PETER T. BRAZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 7 popiet.
antrad., penkt., 1-4, treč. ir šest. tik
susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė

DR. EDMUND E. CIARA OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street
Tel. GE 6-2406

Val. pagal susitarimą: pirmad. ir
ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penk-
tad. 10-4, sočkad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS GYDYTOJA IR CHIRURGE

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Resid. Tel. — GI 8-0973

DR. W. M. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6182 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei ne
atšilėpla, skambinti: MI 8-0001

TEL. — BE 3-5698

DR. A. B. GLEVECKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė Akių Ligos
8907 West 108rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-2829
Namų — resid. — PProspect 8-9081

DR. JANINA JAKSEVICIUS JŪKSA VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt.
nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8
val. vak., sočkad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 8-7778

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

8844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 4
iki 8 val. Tročlad. ir sočkad. uždaryta.

DR. K. A. V. JUCAS

Board Eligible
American Board of Dermatology
SPECIALYBĖ ODOS LIGOS
IR CHIRURGIJA
6324 North Milwaukee Avenue
Tel. 763-3316 548-6400

Visi telefonai 662-1261

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7 Tročlad. ir
sočkad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLYmple 2-4189

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1445 So. 60th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 4-8 val. vak.
Išsivyrus trečdiadienis.
Sočkad. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK (Lietuvis gydytojas)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
8925 West 69th Street
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir
penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8
val. vak. sočkad. 12-3 val. p. p. ir
tročlad. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS

DR. FANG C. LU

Akuserija ir moterų ligos
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
6907 W. 83 Pl. Justice, Ill. — 699-0599
Pirmia. ligonius pagal susitarimą
Iš dešalėpla. skambinti 274-9012.

DR. NINA KRAUCEL KRIAUGELIONAITE

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6182 So. Kedzie Ave.
Tel. WA 5-2670, nesatėlisnis skam-
binti 471-0225 Valandos pagal sus-
tarimą.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪPIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki
7 v. popiet. Tročlad. ir sočkad. nuo
10 v. ryto iki 1 v. popiet.

Ofiso telef. RE 7-1108
Resid. telef. — 259-2919

Ofiso HE 4-1618. Rez. PR 8-9091

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2434 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Pirmad., antrad., ketvirtad.

SKUNDŽIASI BUTŲ TROKUMU

Sovietuose trūksta, jeigu ne visko, tai daug ko, bet ypač butų. Rusai į savo imperiją iš užsienio atsigabena grūdų, maisto produktų, mašinų, įmonių įrengimų, net specialistų, bet su prantama, kad negali atsigabenti butų ir namų.

Niekur gyventojai negyvena taip labai susikimšę, kaip Sovietų Sąjungoje. Vieno kambario butas šeimai čia normalus reiškinys. Dvi, trys, o kartais ir keturios šeimos vis dar dalinasi viena virtuve, Nors, kaip skelbia komunistinė spauda, "Lietuva nusėta statybų pastalais", vis dėlto vien tikai kaime reikiš pastatyti 193,000 naujų butų persikeliantiems iš vienišiu ir visi neturintiems butų arba gyvenantiems tokiose namuose, kurie pavojingai žmonių gyvenybei (avariniai) ir reikią tuojau juos nugriauti.

"Komunistas" džiaugiasi, kad "jau dabar formuojame sekančio šimtmečio gyvenvietes ir gamybinis centrus. Todėl būtų nedovanotina, skiriant milijonus lėšas ir materialinius resursus, kapitalines statybos klausimus spręsti, remiantis vien tik šios dienos reikalavimais, be perspektyvos".

Kaip matome, pagauda butų neturintiems labai nedidelė. Nedaug ką domina gausybė butų XXI amžiuje, kai reikia kur nors dabar gyventi.

Kaip labai menka statyba vyksta Lietuvos kaime, matyti iš fakto, kad per visą pokarinį laikotarpį nuo 1945 iki 1972 metų kolchozininkai ir sovchozininkai teisingai, "gyvenamojo reikiams", pasistatę 92,000 individualinių ir kooperatinių namų. Į šį skaičių įeina ir ukiniai pastatai. 1972 metų plane tebuvo numatyta pastatyti 4600 butų. Tas pats "Komunistas" prideda: "Jeigu statyba ir toliau vykty tokiais tempais, vienkiemio problemos išspręsimas pareikalas daug laiko".

Skaudus butų statybos reikalas — nuolatine svargintų okupuotos Lietuvos žmonių kalbos tema. Kai kurios gyventojų aišmanos net į šiaip jau labai stropiai cenzūruojamą viešąją spaudą prasimuša. Šiuo reikalu mums įdomus Rimanto Cernomolovskio rašinys "Kas nesurašytas į orderį?", paskelbtas š. m. "Svyturio" Nr. 12. Viena reporterio sutikta moteriškė klausianti: "Ar ne per mažai statoma kooperatinių namų? Jau kelinti metai esu eilėje, bet vežimas ne krust. O juk prieš dešimtmetį žmones per laikraščius į kooperatyvus kviesdavo..."

Iš toliau pateiktų faktų aiškėja, kad butų kooperatyvan įsirašyti ir butą gauti galima tikai turint pažinčių ar ryšių su šiais tų butų skirstytojus nu- lenkus, nes šiaip jau statybos vadovai ir butų skirstytojai "turi akis, bet nemato, turi ausis, bet negirdi".

Spaudoj ir gyvenime

VIENA SUOMĖ APIE LIETUVIUS

Pateikiame pluoštą gražių prisiminimų apie Lietuvą, kurių autorė Armi Klementti yra žymia Suomijos chorvedžio Heikki Klementti (1876-1953), kuris Suomijos chorui "Suomen Laulu" (Suomijos Daina) dirigavo Valstybės teatre 1924 m. Jos prisiminimas įdėjo Helsinkio žurnalas "Uusi Maailma" savo š. m. rugpjūčio 1 d. laidoje. Eltos korespondentas Helsinkyje ta proga rašo: "Esu tikras, kad Uusi Maailma (Naujas Pasaulis) atsiminimus atspausdins kaip tik šiuo momentu, norėjęs brėžti savo simpatijas lietuviams".

1924 m. mišrus choras "Suomen Laulu" gastolavo su koncertais Lietuvoje. Mano atmintyje ypatin- gai liko gyvas vienas mūsų pager- bimas. Jau pasienio stotyje buvom sutikti didžiulės žmonių minios, nors tenai teturėjome sustoti vos dešimčiai minučių. Mokyklos buvo

Tačiau nesijaučia visiškai lai- mingi ir tie, kuriams kaip nors pavyksta komunalinį ar koope- ratinį butą gauti. "Socialistinė statyba Lietuvoje visi žino. Mi- nėtąs reporteris "Svyturyje" klausimą "Ar neteka sienomis vanduo?" vadina klausimu, ku- ris "išstijmė tradicines šnekas apie orą". Ir čia pat pateikia į jį atsakymą: "Ylos maiše neslep- sime — statybos darbų kokybe kooperatinių namų gyventojai daug kur nepatenkinti... rezul- tatai neretai apverktini. Antai Kauno 118-ajame namų staty- bos kooperatyve vanduo pro blo- kų siūles kelerius metus skver- siasi net į trečdajį butų".

Nusiskundžiama ir projekta- vimo trūkumais. Kartais sovie- tiniai architektai suprojektuoja ir pastato balkonai, deja, už- miršta įruošti į juos įeiti duris. Tas pats R. Cernomolovskis ne- slepia tokių faktų: "Kad juos galas, tuos pereinamuosius kam- barius! Niekas jų nemėgsta, tik projektuotojai. Todėl ir dygsta pereinamuose kambariuose fa- neros ir lentų užtvartos, o ma- žiau išradingi piliečiai naudoja- si spintomis, sudarančiomis sien- nos išpušis".

Butų problema miestuose ne- tikrai negerėja, bet vis sunkėja. 1970 m. gyventojų surašymo duomenimis Lietuvos kaimeose gyveno 1,556,000 žmonių, arba 49,8 proc. visų gyventojų. Ma- noma, kad ligi 1980 metų kai- mo gyventojų skaičius dar su- mažės 7,3 procentais.

O kodėl gi Lietuvos kaime trūksta butų arba, kaip dabar bolševikai sako, "gyvenamojo ploto". Atsakymas aiškus, oku- pantai pokario metais labai daug namų nugriovė, sodybas sunai- kino. Tiesa, kai kurie jų rasei- vos sodybų tuštėjimo metą pri- skiria vokiškiems naciams, ta- čiau šis tvirtinimas nėra teisus, nes daugiausia sodybų sunaikin- ta 1938 — 1951 metais, kai vo- kiškių nacių Lietuvoje ir kvape- lio nebuvo.

Ūkininkų sodybų naikinimas atsispindi ir šių dienų okupuot- osios Lietuvos rašytojų raštuose. Štai traktorininko žodžiai, paimti iš "Pergalėje", Nr. 8, spausdinamo naujo romano: "Tu nežinai ir niekada nesuži- nosi, ką jauti, kai tau liepia sė- ti ant traktoriaus ir versti žy- dincias obelis. Vaziuojai ir verti medžius, ir baltu debesiu rūks- ta žiedai. Šitaip verti ir obu- liais aplipusias obelis ir traiskai traktoriaus vykras. Taip rei- kia... Ir vis dėlto, kad tu pama- tytum tų žmonių akis, kai jie žiūri į mirstantį sodą. Juk so- dino ne dėl pinigų, ne dėl kaž- kokios naudos — kad būtų gra- žnu, medžius sodino. Ir sakyk, tas žmogus, kurį kartą matė, kaip jo grožį suniokojo traktorius, ar kada nors su tikra širdim so- dains naują sodą? Jį nuolat pr- sekios mintis — viskas laikina, bet negirdi".

b. kv.

MINTYS RUGSĖJUI PASIBAIGUS

Užmirštas mėnuo ir liuanistinės mokyklos

JONAS JASAITIS

Rugsėjo mėnuo kasmet mums atneša tuos pačius rūpesčius. Jie pasikartoja ir yra panašūs, kasmet apie juos pakalbama ir parašoma. Tai raginimas tėvų leisti vaikus į liuanistines šeštadienes ar kasdienes mokyklas ir bendruomeninės idėjos kėlimas. Taip pat ir tautinį so- lidarumą išreiškiančių įnašų at- didavimo skatinimas. Rugsėjis yra juk laikomas bendruomenės mėnesiu.

Dar prieš dvejus metus bent Chicagoje prieš rugsėjį ir rug- sėjo mėnesį bendruomeninės in- stitucijos imdavo iniciatyvas, kad mokyklų ir bendruomenės mėnesio reikalai būtų plačiau paliesti spaudoje ir per radijo valandėles.

Mokinių telkimo į liuanistines mokyklas ir pačios bendruome- nės stiprinimo reikalai nesuma- žėjo ir nepasikeitė, tik pasiges- ta bendruomeninių institucijų iniciatyvos šiuos reikalus pada- ryti gyvais, juos ryškinti ir kelti, o tuo pačiu skatinti jais do- mėtis. Suprantama, kad skirsty- masis vertai ar nevertai laimė- tomis vadovybėje pozicijomis ar pastangos jose išsilaikyti at- traukia dėmesį nuo kasdieninio gyvenimo apraškų, bet tai ne- atleidžia nuo pareigos šiais dviem, vienas su kitu surištais, reikalais rugsėjį ypač susirū- pinti.

Pamažu traukdamasis iš vi- suomeninės veiklos ir "pensiją", nebuvau numatęs šį rudenį ra- šyti taisyklas klausimais, ku- riais rugsėjį rašydavau, bet mo- kinių registracijos į liuanistines mokyklas dienos dalį praleidęs mokykloje ir matęs tėvų ir mo- kytojų užsidedimą bei pastan- gas liuanistinėms išlaikyti, jaučiu pareigą bent keliomis mintimis prie tų pastangų prisidėti.

Kad daugiau ateitų
Mokiniai, kurie yra praėjū-

— iš jų mes dosniai sušelpsim jus, brangūs Suomijos bičiuliai". Tada nenujautė, kokia tamsi ateitis laukė mūsų.

Koncertavom Kauno operos teat- re. Mūsų dainavimas buvo sutiktas dideliu entuziazmu. Po koncerto operos patalpose mus laukė iškil- minga vakarienė. Operos persona- las — nuo direktoriaus iki prima- donos, norėdami mus pagerbti pa- tys aptarnavo mūsų susidėjimo apie status. Kas gi išsukė toki nepa- rastą draugiskumo pareiškimą? To priežastis buvo ne vien mūsų da- inavimas: Lietuviai neužmiršo, kad "Suomen Laulu" buvo pirmas sve- timas choras, kuris 1917 m. gegu- žės mėn. didžioje Helsinkio univer- siteto salėje sugiedojo Lietuvos himną. Jie taip pat su dėkingumu prisiminė, kad lietuviai, laisvės ko- votojai, sunkiais priešpados lai- kais rado Suomijoje prieglaudą. Lietuvos laikraščiai, pranešdami apie "Suomen Laulu" atvykimą, dėkingai prisiminė apie tai. (Elta)

GAISRO PELENAI

Romanas

AURELIJA BALASAITIENĖ

42

— Siūlau paduoti prašymus įvairioms įstaigoms, — atsiliepė teismo sekretorius. — Aš sutikčiau jus parašyti. Man tik reikalingas oficialus komiteto sutikimas ir antspaudas. Neaplenktume nei apskrities valdybos, nei švietimo ministerijos, nei pačios vyskupijos.

Susirinkimas pritarė karštai pjojimais.

— Siūlau tuo reikalu susitarti, pasilikus po susirinkimo.

— Visa Lietuva žino apie mūsų nelaimę. Su vyskupijos pritarimu vieną sekmadienį visose bažnyčiose bus speciali rinkliava mūsų bažnyčios atstatymui. Tai turėtų atnešti kiek pinigų, — paaiškino iki šiol tylėjęs vikaras.

— Aš prašyčiau balso, — malonus moteriškas balsas atsiliepė antrame suole.

— Prašau, ponai Šimaitienė, — atpažinęs majoro žmoną, balsą davė daktaras. — Malonu, kad ir viena ponai mūsų tarpe ateina su pasiūlymu, jei teisingai atspėjau.

— Teisingai, pone daktare, — iš karto nedrąsiai pradėjo Šimaitienė. — Pagalvojusius, kad bažnyčios atstatymui reikalingas kiekvienas centas karininkų ramovės ponios savo paskutiniame susirinkime pa-

lankyti dar nevelu.

Skirtingoje padėtyje yra Chi- cago aukštesnioji mokykla. Skirtumas tas, kad ją prade- dantieji lankyti mokiniai išauga kitose mokyklose. Šiai mokyklai didžiausią visų mokinių skaičių duoda Marquette Parko ir Brigh- ton Parko parapijų mokyklų liuanistinės klasės. Žinoma, pri- sideda ir iš kitur. Numatant, iš kur mokiniai ateina, galima apytikriai paskaičiuoti, kiek kas metai naujų mokinių į šią mo- kyklą turėtų ateiti. Apytikriai skaičiavimu į šią mokyklą tu- rėtų kas metai ateiti apie 50 naujų mokinių. Deja, tokio skai- čiaus nepasiekama.

Ketvirtąją kategorijai skir- tini tie, kurie nelanko liuanis- tinių mokyklų ir yra praukę pradžios ar aukštesniosios mo- kyklos amžių. Jų mokyklos lau- kia, bet jų tėvams reikia dides- nio paskatinimo, kad jie pradė- tų vaikus į liuanistines mokyk- las leisti. Mokyklose vietos yra visiems, net ir tiems, kurie lie- tuviškai silpnai kalba. Atsira- tas pasitaiko, kad atsisako li- uanistinę klasę lankyti, bet tokių yra nežymy mažuma.

Parapišose mokyklose moks- las jau prasidėjo. Be tų, kurie ateis, naujų mokinių šiais me- tais neateis. Bet ateityje nepe- toliausia nuo tų mokyklų gy- venantieji lietuviai tėvai turėtų į jas leisti savo vaikus, nebo- jant, kad vaikui tektų pora blo- kų ir toliau pajėgti.

Šeštadienių mokyklų turi- me pakankamai. Vidurio Vaka- rų Lietuvių Bendruomenės apy- gardos ribose, be Chicago mės- te veikiančių, šeštadienines mokyklas yra Grand Rapids, Kenosha - Racine, Gary, Le- monte, Cicero ir Melrose Parke, Chicagoje veikia Dariaus - Girė- no, Bridgeporto ir Kr. Donelai- čio šeštadienines mokyklas.

Didesnėse mokyklose veikia parengiamieji skyriai arba vai- kų darželiai. Chicagoje Marquet- te Parko apylinkėje kasdien vei- kia Kriauceliūnų vardo liuanis- tines vaikų darželis net dviem pamainom — prieš pietus ir po pietus.

Šeštadieniais veikia trys aukš- tesniosios mokyklos: Cicero, Kr. Donelaičio ir Chicago aukš- tesnioji, Cicero ir Kr. Donelai- čio aukštesniųjų mokyk- lų mokinių pagrindą sudaro tas pačias pradžios mokyklas baigusieji. Aukštesniosios Cice- ro ir Kr. Donelaičio yra tęsinys Cicero ir Kr. Donelaičio pradžios mokyklų.

Iš visas minėtas mokyklas, į- skaitant ir Chicago aukštesnia- ją, mokiniai gali būti atvežti iš bet kur. Nors jose mokslas jau prasidėjo, bet jas pradėti

didioj laikraščiai turėtų duoti daugiau žinių apie liuanistines mokyklas, mokinių registraci- jos laiką ir mokslo metų prad- žią. Nebūtų per daug, jei pa- matytume ir nuotraukas pvz. Kriauceliūnų vardo Montessori darželio, Jaunimo centro, kur veikia Dariaus - Girėno ir Chi- cago aukštesnioji mokykla. McKay mokyklos pastato, kur įsikūrę Kr. Donelaičio mokyklos ir pan.

Vaikus į liuanistines mokyk- las neleidžiančius arba neapsi- sprendusius tėvus paskatinti, kad leistų, yra kiekvieno liuan- istinio mokyklos besisielojančio liuanistinio mokyklos. Reikia asmeni-škai skatinti ir informuoti drau- gus, kaimynus, pažįstamus. As- menišką paskatinimą dažnai daugiau reikią, negu straipsnis spaudoje ar kalba per radiją.

Skatinimo misiją sėkmingai atlieka mokyklinio amžiaus vai- kus turinčiųjų tėvai. Dažnai jų pastangomis vaikaičiai lanko liuanistines mokyklas.

Kantrybės ir ištvermės

Apgailestautina, kad yra tė- vų, kurie vaikų į liuanistines mokyklas neleidžia, nors patys skaitosi liuanistais. Bet džiaug- smą ir pasididžiavimą teikia tie tėvai, kurie daug aukoją ir au- kojasi, kad auganti karta būtų liuanistinė.

Mokinių registracijos dieną pažvelgiu į sąrašus. Ir štai vie- tovės, iš kur mokiniai yra. Ne- skaitant vietinių ir artimo Pa- los Parko, randame Aurora, El- gin, East Chicago, Libertyville, o egzaminus laikyti atvažia- vo net iš Springfieldo. Tėvai, gyvenantieji už keliasdešimt my- lių nuo Chicago, ryžtasi dešim- tį ar vienuolika metų vaikus į šeštadieninę mokyklą vežti kiek- vieną mokslo metų šeštadienį.

Taip pat vaikams reikia pa- dėti paruošti pamokas ir juos prižiūrėti, kad paruoštų. Štai motina, anksčiau atėvių kar- tosus liuanistais ir liuanistų kalbą tik iš savo tėvų išmokusi, ieško, kas galėtų padėti jos mergaitei paruošti šeštadienines mokyk- los pamokas, nes pati bijo pa- klysti gramatikos plonybėse, kurių niekada neturėjo progos mokytis. Tėvai, stengdamiesi prateisti tautinės gyvybės siū- lą, parodo daug kantrybės ir ištvermės. Jais galim didžiuotis, juos gerbti, nes kantrybė, išt- vermė ir auka užtikrina tautinę gyvybę.

Jungties siekiant

Tautinės gyvybės išlaikymo klausimą sprendžiant, liuanis- tinių mokyklų yra labai svarbus veiksnys. Bet be mokyklos svar- bi yra ir visa kita įvairi liuan- istinė evika. Šiuo metu visa evika išreiškia tautinę gyvybę.

Tautai gyvenant savoje žė- mėje ji vienalyte išlaiko labai apčiuopiamai jaučiamos ribos ir sava valstybė, nes už ribos gy-

Nola Smith, prez. Nixono patarėja, padedanti surasti moteris atsakin- giems JAV administracijos pos- tams.

vena jau kita tauta ir yra kita valstybė. Tai užtikrina tautos išsilaikymą. Kas kita yra, kai tauta netenka savo valstybės arba yra išsklaidyta tarp kitų tautų. Vienas ir kitas atvejis liečia ir mus.

Savoje žemėje gyvenanti tau- ta, nors sunkioje okupanto prie- spaudoje, turi geresnes sąlygas tautiškai išsilaikyti, nes po ko- jomis turi savo žemę. Kitokia padėtis yra tos tautos dalies, kuri gyvena išsiskiriusi po į- vairius kraštus. Čia vietoj sa- vos žemės reikia rasti kitokią atramą, ir ta atrama yra visų liuanistinių jungiamasis tautinei gy- vybei išlaikyti organizuotoje liuan- istinių bendruomenėje.

Tos jungties siekiant daug jau yra padaryta, bet dar daugiau reikia. Tai, kai po vasaros po- lio atgyja veikla, kai prasi- dėda mokslo metai liuanistinių bendruomenės idėjos reikalui reikė- tų skirti išskirtinai daugiau dė- mesio. Galime nesutikti su vie- nu ar kitu bendruomenės veik- los žingsniu, bet negalime abe- joti, kad tik tvirtoje jungtyje galėsime išlaikyti tautinę gyvy- bę.

1000 DELEGATŲ

Piacenzos mieste, Italijoje, buvo suruošta 24-ji tautinė Italijos liturginė savaitė, kurioje dalyvavo apie 1.000 delegatų iš visų Italijos vyskupijų. Li- turginė savaitė buvo pradėta iškilmingomis pamaldomis Pia- cenzos katedroje, kuri šiemet mini savo pastatymo 850 metų sukaktį. Šventąsias Mišias auko- jo Italijos vyskupų konferen- cijos pirmininkas, Bolognijos arkivyskupas kardinolas Poma, kuris taip pat skaitė įžanginę paskaitą tema: "Evangelizacija ir sakramantai".

— 1967 m. statistika rodo, kad JAV 627,000 mirė nuo širdies atakų. Mirtingumas nuo širdies atakų pas vyrus yra triskart didesnis, kaip pas mo- teris.

čiu, daug darbo nuveiksim ir net kelis bažnyčios projektus padarysim. — dėkojo klebonas.

Publika pradėjo ploti ir tol nenustojo, kol Vir- kaitis, kukliai iš vietos pakilęs, nusilenkė.

— O projektai vien dėl to keli, kad svajoti gali- ma. Ponas Virkaitis paruošė atskirus projektus ir at- skiras sąmatas medinei ir mūrinei bažnyčiai, — tęsė toliau klebonas. Jo kalbą pertraukė šauksmai iš vie- tos:

— Mūrinę! Mūrinę!

— Svajoti galima. Bet, pastačius bažnyčią, jei brangesnei ir užtektų lėšų, dar ir kitų išlaidų ne- įskaitėme. O kaip su vargonais?

Salėje buvo tylu.

Po neilgų diskusijų susirinkimas užsibaigė, pave- dus išrinktajam komitetui pagal reikalą šaukti ki- tą susirinkimą.

Klebonas patenkintas pasuko takeliu į kleboniją. Lauke dar buvo šviesu ir birželio vakaras buvo ma- loniai šiltas. Pajutęs nuovargį, klebonas svajojo apie puoduką karštos arbatos ir patogią, minkštą lovą. Pirmą kartą, išėjęs iš susirinkimo, jis pajuto, kad bažnyčios statymo reikalas rimtai pajudėjo. Atsigre- žęs į tą pusę, kurioje kadaise stovėjo bažnyčia, kle- bonas stabelėjo. Jo dėmesį iš tolo patraukė Teklės nekantrus balsas. Tik dabar klebonas pastebėjo, kad ties klebonijos durimis stovėjo jau pažįstamas fajeto- nas. Kas gi dabar, pagalvojo jis, pagreitindamas žingsnius. Teklė, prisitartinusi prie klebono, be žodžių padavė mažytį laiškėlį, kurį klebonas tuoj atplėšė ir ėmė skaityti.

(Bus daugiau)

PAAIŠKINIMAS RAŠTU APIE LIETUVOS IŠBRAUKIMĄ

Sąryšyje su spaudoje tilpusiais straipsniais, kuriuose buvo minima lietuvių gimimo vietos klaidos Dade apskrityje balsuotojų registracijos įstaigoje, Miami, Fla., kaip žadėta, šių eilučių autorius gavo laiška, kuriame nušviečiama padarytoji klaida ir kartu atsiprašoma.

Laiškas pradėtas: "Mūsų pasikalbėjimas šiandien buvo paskatintas labai apgalvintu aplinkybių, bet kartu buvo ir malonus. Kaip atsimeinate, Jūs atėjote į mūsų įstaigą pranešti apie klaidingą informaciją, tilpusią balsuotojo kortelėje, kurią mes buvome Jums pasiuntę.

Ši kortelė buvo paruošta iš kompiuterio balsuotojų registracijos sąrašo. Joje tilpusi informacija buvo: pavardė, adresas, lytis, rasė, partijos priklausomumas, pilietybės statusas ir, svarbiausia šiuo atžvilgiu, Jūsų gimimo vieta. Kortelėje buvo parašyta Rusija, bet ne Lietuva, kuri yra Jūsų tikroji gimimo vieta. Jūs pagarbiai klausėte paaiškinimo, nes JAV niekada nėra Rusijai pripažinus de jure Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Tik de facto okupacija yra pripažinta.

Svarbiausia aš užtikrinu Jus, kad joks aukštesnis autoritetas nėra įsakęs man ar mano įstaigai pakeisti esamą padėtį Baltijos kraštų atžvilgiu. Įrašymas "Rusija" yra klaida ir jokiū būdu nėra vyriausybės nusistatymo pakeitimas".

Toliau laiško autorius rašo apie balsuotojų rūšiavimą iš jų kilimo vietos, kompiuterio pa-

rengimą ir kodo naudojimą. Pvs. Čekoslovakijos kodas yra "CK" ir t.t. Savo laiške užtikrina, jog atėjęs Lietuvai bus duotas kodas "LI" ir bus įtraukta kompiuteri. Tas pats bus padaryta su Estija ir Latvija. Toliau sakoma: "Kada pirmoji gimimo vieta "Lithuania" atsirado mūsų sąrašė kompiuterio parengimui, raštininkai tikrino pagelbinius sąrašus, norėdami atrasti kodo raidės šiai valstybei. Negalėdami tokių raidžių atrasti, pasinaudojo įstaigoje kabančių žemėlapiu, kuriame Lietuva prie Baltijos jūros nebuvo pažymėta ir kur jį buvo žinoma anksčiau. Žemėlapyje toje vietoje buvo pažymėta "Russia" (USSR). Todėl ir kodo raidės buvo parinktos atitinkamai (kodo raidės Rusijai yra "RU". V. S.). Šitoks nusprendimas šiandieną mums yra žinomas kaip klaidingas ir priešingas JA Valstybių nusistatymui".

Laiške minima, kad šių eilučių autorius kortelėje buvo ištaisyta į "Lithuania", ir pranešama, kad kompiuteri į "OT" (Other) ir tas tik laikinai, nes, kaip anksčiau minėta, tikras ištaisyimas bus "LI", reikiąs Lithuania.

Pabaigai sakoma: "Prašau, priimkite mano profesinį ir asmenišką apgailestavimą už klaidingą nutarimą ir už nepatogumus Jūsų atžvilgiu. Aš, žinoma, pasiūm visą atsakomybę už klaidas, nes raštininkai dirbo mano priežiūroje. Ačiū Jums už pagalbą ištaisant klaidingą informaciją mūsų kompiuterio žinyne". Parašė Law-

rence M. Ford, Assistant Supervisor of Elections. Paskutinis sakiny "Ačiū Jums už pagalbą..." turėtų būti taikomas visiems tiems LAS Miami skyriaus nariams, kurie be jokių kompromisų reikalavo savo teisėtą gimimo vietos ištaisyimo.

Iš šio įvykio galime susidaryti vaizdą, kaip svarbus yra žemėlapio tikslumas ir jo užrašai. Mūsų spaudoje dažnai pasirodyra straipsnių, kaip, antai, Aigirdo Gustaičio, ALTOs Miami skyriaus pirmininko A. D. Kaulakio kreipimasis į ALTOs centrą, kada "Miami Herald" buvo išleides žemėlapi be Baltijos kraštų ir kt. Gal būt, šis Miami įvykis paskatins mus būti kruopštesniais ir neleisti porūštus spausdinių, kurie yra mums žalingi. Jeigu šis Miami pavyzdys parodė pasaulinio žemėlapi svarbą, reikią, turime kuo pagrįsti savo nepasitenkinimą kalbant su atitinkamais sluoksniais. V. Semaška

PERSEKIOJAMI BROLIAI
JAV katalikų laikraštis "Catholic Standard" Washington paskelbė Westminsterio arkivyskupo kardinolo Heenan pamokslą, kurį jis pasakė Westminsterio katedroje, tenai lankantis Vengrijos katalikų Bažnyčios primui, tremtiniui kardinolui Juozapui Mindszenty, da-

bar gyvenančiam Vienoje. "Vengrijos kardinolo atsilankymas Anglijoje — kalbėjo kardinolas Heenan — visiem krikščionim primena pareigą atsiminti kenčiančius brolius anapus geležinės uždangos. Vakaruose dar ne visi žino, jog Sovietų Sąjungoje ir kituose komunistų valdomuose kraštuose tikėjimo persekiojimas paskutiniais mėnesiais yra vėl sustiprėjęs. Baltijos valstybių, Čekoslovakijos ir Vengrijos išprievertavimas neišvengiamai reikią laisvės atėmimą — pažymėjo kardinolas Heenan. Mes, gyvenantys laisvėje negalime būti ramūs, kol bet kurio tikėjimo vyrų ir moterų yra persekiojami..

Kultūrinė lietuvių tautos apžvalga nuo Mažvydo iki Smetonos
STASIO YLOS
VARDAI IR VEIDAI
MOSŲ KULTŪROS ISTORIJOJE.
Knyga išleista su dokumentinių nuotraukų lanku, dalykine ir vardu rodykle, papuošta Telefoto Valiaus aplanku, 345 psl., kainuoja 6 dol.
Lietuviškos Knygos klubo leidinys,
gaunamas Drauge ir pas platintojus.

A. + A. ALFONSUI PUTNAI mirus,
jo žmonai IEVAI su šeima nuoširdžią užuojautą reikiame.
Vincas Mickevičius ir Henrikas Dūda su šeima

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

NAUJAS 12 BUTŲ NAMAS CHICAGO RIDGE
Liuksusinis namas, pilnai išnuomotas.
Skambinkite po 5 v. vak.
Tel. — GA 3-2994

SIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
Tvarkingai patarnaus visais Real Estate reikalais. Be to šia valdžia Notariatas, daromi ir lūgdiniai vartimai, užpildomi pilietybės paraiškimai ir įvairūs blankai.
4259 S. Maplewood — CL 4-7450

Kur Namus Pirkti
6 kamb. mūras prie Maria High, naujas gazo šildymas, karpetai visur, garažas. Vertas \$22,200.
4 butų, gražus mūras, arti vienuolyno, naujas gazo šildymas, alumi. langai, karpetai, 3 auto mūro garažas. \$42,000.
Mūras — vieno buto. Vienas blokas nuo parko, gazo šildymas. \$20,000.
Dveji aukštai, 2 butų apkalntas medinis, centrinis alyva šildymas, garažas, platus lotas, \$200.00 pajamų per mėn. prie mūro \$22,500.
Taverna, frenta ir butas. Mūro namas Marquette Parke. \$35,000.
Du butai, Liuksus mūras, 2 po 5, naujas gazo šildymas, baras, virtuvė, moderni vonia beismente. Karpetai, garažas, blokas nuo parko. \$41,500.
Tvirtas apartamentinis mūras arti Kežės, pora blojų nuo parko, naujas gazo šildymas, švariai nudažytas. \$15,000 pajamų. Kaina \$29,000.
Palkimo mūras, atneša \$4,000 pajamų. Naujas gazo šildymas. Mūro garažas. Kaina \$18,000.
Platus vertingas lotas. Marquette pke. prie mokyklų. Kaina \$9,900.

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200
Mūris — 5 megami. Platus sklypas. Modernūs įrenginiai, arti mokyklų, Marquette Parke.
Mūr. bungalow su valgomuoju, 43 pėdų sklypas. Gražiai aptvertas. Nebrangus. 63 ir Whipple.
Mūris — 2 po 6. Arti mokyklų ir bažnyčios. Marquette Parke.
Gražus namas, ant platus sklypo. Justice, Ill.
Mūris. Dideli Kamb. Namai kaip pilsa. 58th ir California.
Insurance — Income Tax Notary Public

SIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd St., 436-7878
BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų valdymas — Income Tax Notariatas — Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA

BELL REALTY
J. BAČEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2238
DRAUDIMAI — INSURANCE
Namų, mašinų, sveikatos ir gyvybės. Namų pirkimas bei pardavimas. Butų nuomavimas.

BUD'S REALTY
BALYS BUDRAITIS
4369 S. Archer Avenue
Tel. 254-5551
ISIGYKITE DABAR
HERMANNO SUDERMANNO
novelių rinkinys

Lietuvių apysakos
Pirmoji šio rinkinio novelė: "Keliuonė ir Tilžė" yra mums įdomi ne tik savo lietuvišku koloritu, bet kartu yra vienas labiausiai intriguojančių pasakojimų literatūroje.
"Lietuvių apysakos" išvertė V. Volertas, knygai aplanką padarė Marija Ambrozaitienė. Lietuvių apysakų kaina yra \$3.00. Knyga gaunama DRAUGE ir pas platintojus.

VALDOMI KILIMUS IR BALDUS
Pianame ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS, tel. RE 7-5168

YTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gery prekių didelis pasirinkimas. Automobiliniai, šaldytuvai, televizijos, doler. certifikatai, maistas, akordeonai
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. WA 5-2787

NAMŲ APSILDYMAS
Taisau senus ir įdedu naujus pečius Pigiai išvalau ir alyvinus perdūbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus.
A. BANYS — 447-8806

DEMESIO
Aptimoka skelbtis DRAUGE nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gėl skelbtimų kaina visiemis prieinama.

REMIKITE TUOS BIZNIERIUS, kurie skelbiasi dienr. "Drauge".
Perskaite "Drauge", duokite jį kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

ALSIP — Liuksusinis 2-ju butų po 3 miegamus namas. Rūsūs. 2 1/2 maš. garažas. Truputi virš \$60,000. Skambinti 388-1253

MISCELLANEOUS

BERT'S STANDARD SERVICE
Road Service — Major Mechanical Elektroninis motoro suregulavimas (Tune up). Air condition specialistai. Gazolinas, padangos ir kiti reikmenys.
6645 S. Western — Tel. 778-0250
Savin. Norbertas Langys

10% — 20% — 30% pigiau mokėt už apdraudžiuo uos ir automobiliu pas
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 WEST 85th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GE 6-4339

GĖLĖS BEVERLY HILLS GELINYČIA
Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms
2443 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

MAŽA LIETUVIŠKA DOVANA
Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėsuotų Jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja po 1 dol. (reikia pridėti 5 centus mokesčių ir 25 centus už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite: "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629.

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto telkiami ir pilna apdranda.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

TELEVIZIJOS
Krantuvė Marquette Parke ir stereo.
Spalvotos ir paprastos. Radial Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1489

Išvairių prekių pasirinkimas motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3533 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-5330
V. Valentinaitis

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Pianame ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS, tel. RE 7-5168

YTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gery prekių didelis pasirinkimas. Automobiliniai, šaldytuvai, televizijos, doler. certifikatai, maistas, akordeonai
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. WA 5-2787

NAMŲ APSILDYMAS
Taisau senus ir įdedu naujus pečius Pigiai išvalau ir alyvinus perdūbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus.
A. BANYS — 447-8806

REMIKITE TUOS BIZNIERIUS, kurie skelbiasi dienr. "Drauge".
Perskaite "Drauge", duokite jį kitiems pasiskaityti.

HELP WANTED — VYRAI

EXPERIENCED
JOURNEYMEN TRAILER MECHANICS
Steady and Reliable. Call —
RALPH GRILLO, Jr.
LU 5-5600

REIKALINGI SARGAI (Wachman)
24-40 val. savaitėje
Teirautis tel. 523-8158 (išskyrus šešt. ir sekm.)

Pipe, valve and fitting distributor needs experienced order fillers, truck loaders and pipe cutter.
WARREN BARE SUPPLY CO.
Phone — AN 3-7860

VYRAI IR MOTERYS

JOB OPENINGS FOR MEN AND WOMEN
• Woman for General Office — Will teach.
• Men & Women for Factory work — Will teach.
• Men for Messengers — Full or Part time.
Small friendly company in Chicago Loop.

108 W. Lake St. — Boom 200
Phone: 372-8600 — Mr. Thomas

HELP WANTED — MOTEYKS
LIVE IN HOUSEKEEPER
Light cooking. Own Room. 4 adults, top salary and home for right person. Recent references. English necessary. Hinsdale.
Tel. 666-5898 — 8 A.M. to 3 P.M.

PROGOS — OPPORTUNITIES
Taverna - Likerių parduotuvė. Seniai įsteigtas pelningas biznis. Kampinis namas su 7 kamb. butu viršų. Parduoda dėl silpnos sveikatos. Šiokiadieniais skambinkit 847-5348.

IEŠKO NUOMOTI
Dirbantis vyras ieško nuomoti apstatytą 2-ju arba 3-ju kamb. butą prie Marquette pko. Skambinti vakarais 471-2017.

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT
BUTAI — rinkiniams nuomolinkams Best Agency, 2925 W. 63rd, PR 8-0032
Nelaukite, užsiregistruokit dabar. Aptarnauja pietvakarinę dalį 9 metų. Savininkai kreipkitės dėl pafarNAVIMO nemokamai.

MISCELLANEOUS
AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?
Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.
"Drauge" galima gauti visokių vizitinių kortelių, atspausdintų įvairiomis raidėmis. Kainos visiemis prieinamos. Greitai atliekamas užsakymas.

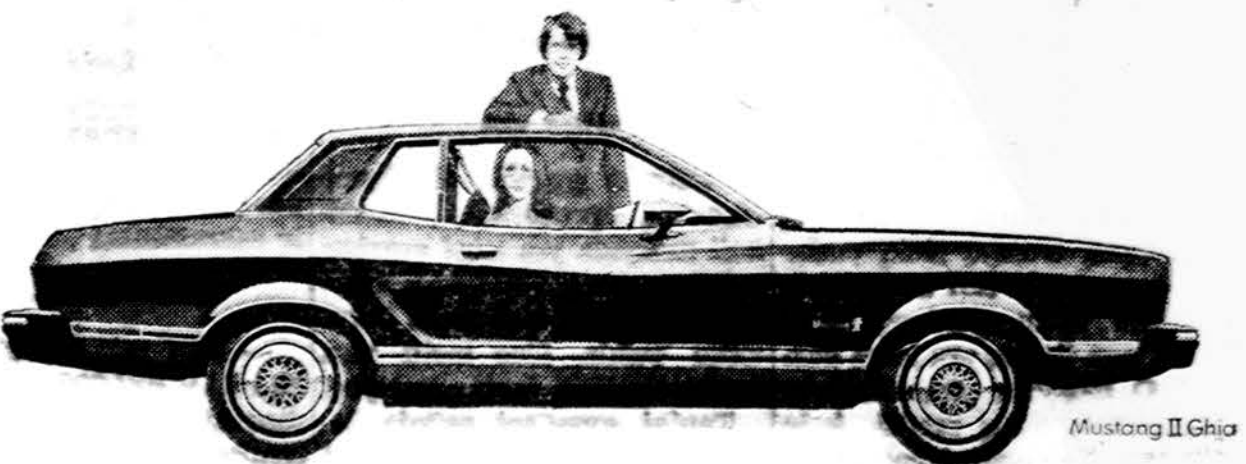
Kreipkitės į "Draugo" spaustuve visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti kiekvieną kartą.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEBZANSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill., 60632, tel. YA 7-5889

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mūro ir užmūstytus naujus ir senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit ir tiksliai ir garantuoti.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 S. Western Ave. Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-5447

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų
823 WEST 34th PLACE
Tel. FRONTIER 6-1832

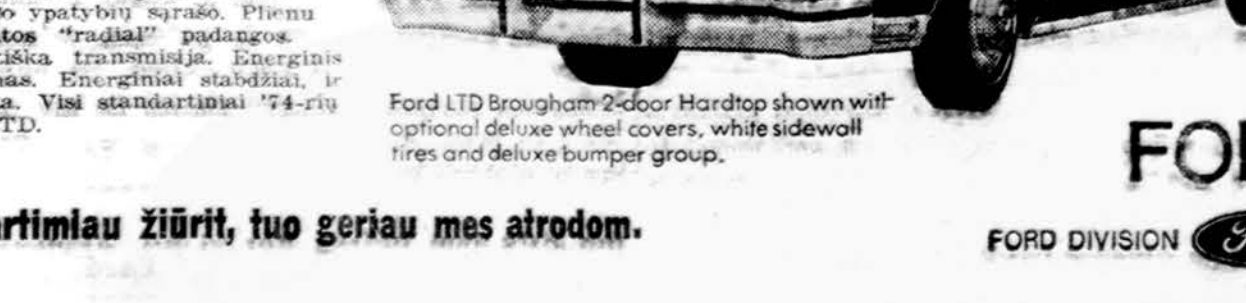
Pristatomi 74-tųjų m. Fordai. Naujienuos yra didelės, vidutinės ir mažos. Pas Jūsų Fordų parduotuvę.

Ford Mustang II. Nauja klasė mažų automobilių: Pirmos Klasės.
Mustang II yra 19 colių trumpesnis negu perėmė metų Mustang... net truputį trumpesnis ir už originalų. Jis yra daugiau nei tik naujas Mustang. Jis yra visai naujas klasės iš mažų automobilių: Pirmos Klasės. Visais atvejais iš šiuo išorinės pusės, kaip žemėlapis su puikiai įrengtu vidumi, šis naujasis Mustang II turi liuksusinio lygio įrengimus, kurių jūs gal niekad nesitikėjot rasti mažam automobiliui. Tačiau Mustang II parduodamas ekonomiška maža automobiliai kaina. Mustang II yra dviejų skirtingų karoserijų stiliu, keturių skirtingų modelių. Netrukus pamatysit juos.

1974 Ford Torino. Tvirtas vidutinio dydžio.
Torino turi naują jauną išvaizdą šiais metais. Žavingai perstiluotas iš lanko... žavingos naujos detalės viduje. Ir su visu tuo dar tvirtas automobilis. Nauja žavinga išvaizda ir lygi, pastovi važiuosena. Tai Torino '74.

1974 Ford LTD. Tykus pilno dydžio.
Tykus liuksusinis, gražiai sustatytas. Tai LTD '74-iems metais. Aukšto lygio meisteriškas darbas kur tik beidėrum, nuo sklandžiai sulieistų durų, gaubto ir bagažinės iki išpildingo ypatingų sąrašo. Plenių sutvirtintos "radial" padangos. Automatinė transmisija. Energinis valdymas. Energiniai stabdžiai ir daug kita. Visi standartiniai '74-rių metų LTD.
Ford LTD Brougham 2-door Hardtop shown with optional deluxe wheel covers, white sidewall tires and deluxe bumper group.

FORD
Juo artimiau žiūrit, tuo geriau mes atrodom.
FORD DIVISION

Daugiau naujienų '74-iems metams... Thunderbird, Pinto, Maverick, Ford Trucks

LIETUVOS PROBLEMA SIU DIENU TARPTAUTINES TEISES SVIESOJE

Aukščiau paminetu pavadinimu prof. dr. Bronius J. Kaslas skaitė paskaitą LB Bostono kultūros klube rugsėjo 22 d. Prelegentas pasidžiaugė buvęs pakviestas į šį klubą, apie kurio veiklą dažnai tenka skaityti mūsų spaudoje. Dabar dėstas Wilkes kolegijoj, Pa. ir gyvenęs Scrantone. Tai esąs lietuviybės gyvenimo Amerikoje lopšys. Čia buvo pradėti leisti pirmieji lietuviški laikraščiai ir knygos, kurti vienuolynai ir panašiai.

Lietuvos problema šių dienų tarptautinės teisės problemoje. Šiandien jau esą sunku pasakyti, kad yra teisė, o dar sunkiau, kas yra tarptautinė teisė. Valstybinė teisė ir tvarka nustato valstybės organai. Ta teisė normuojanti jos gyventojų santykius ir teisės reikalus. Jeigu yra tarptautinė bendruomenė, tai turi būti ir tarptautinė teisė, kuri normuotų tos bendruomenės tvarką. Lietuva gimė (mes sakytume atgimė korespondentas). Versalio sistemoje. Prezidento Wilsono 14-je punktų gimė daug naujų valstybių. Versalio sistemos buvo sukurti Tautų Sąjunga. Ji buvo sukurta pasaulio taikai išsaugoti. Taigi Lietuva gimė toje sistemoje ir mirė toje sistemoje, kada pati sistema buvo paneigta. Tautų Sąjunga buvo visuotinis pasaulio susirinkimas, kur kiekvienas galėjo pareikšti savo nuomonę. Tveriant Tautų sąjungą I-jo pasaulinio karo laimėjimai buvo panašios ideologijos. Jie neturėjo teritorinių užmačių bei reikalų. Antrojo pasaulinio karo laimėjimai buvo skirtingi. Versalio sistemos Europa ir pasaulis buvo teisinės tvarkos reguliuojami. Ta sistema garantavo lygbę ir laisvę. Tautų Sąjunga gimė visuotinio tautų kongreso dėka, ko nebuvo po II-jo pasaulinio karo. Po II-jo pasaulinio karo teritorinė valstybių padėtis nebuvo nustatyta.

Kaip ilgai Tautų Sąjungos teisė tęsiasi? Paprastai teisinė padėtis tęsiasi, kol pajėgiama, kol sugebama tvarkyti. Kai nebesugebama tvarkyti, tada prasideda revoliucija ar anarchinis procesas, o tarptautiniame forume - prasideda karas. Tautų Sąjungos teisinė tvarka buvo pakeista 1940 m. kovo mėnesį, kada hitlerinė Vokietija sulaužė Muencheno pakta. Muencheno pakta sudėta buvo atskirti nuo Čekoslovakijos ir atiduoti Vokietijai. Čekoslovakija palikta nepriklausoma su garantija, kad ji tokia ir bus. Tas paktas buvo teisinės tvarkos ir jėga nebuvo pavartota. Sudestams buvo pritaikyta apsisprendimo teisė. Čekoslovakijos atžvilgiu teisė ingi nebuvo pažeista. Karas sugriovė Tautų Sąjungą. Karo jėga tapo vienintelė priemonė tarptautinėm problemom spręsti. Prancūzija ir Anglija garantavo Lenkijos sienas. Hitleris su Stalinu pasidalino Pabaltijo valstybes ir Suomiją. Čia jau nebebuvo tarptautinės teisės. Žinoma, mes nenustojom prigimties teisės, bet neturėjom jėgos tom teisėm apsiginti.

Po II-jo pasaulinio karo yra politinis procesas, bet nebėra teisės. Kai nėra teisės, tai koks yra Lietuvos statusas šioje tvarkoje? Atstatymas nepriklausomybės ne įmanomas, nes viskas buvo sumai kinta. Vokietijai išnykus, reikėjo sukurti naują Europą ir viso pasaulio tvarką. Tai galėjo atlikti tik tarptautinis visuotinis susirinkimas - kongresas, bet tokio nebuvo įmanoma sukviesti. II-jo pasaulinio karo laimėjimai turėjo skirtingus principus. Vadovai, ypač Roosevelt, neįsivaizdavo, kad negalima sukurti pastovios taikos. Iš to karo liekanų gimė Jungtinės Tautos. O kas yra Jungtinės Tautos? Po I-jo pasaulinio karo buvo teritorinis statusas, o iš to gimė Tautų Sąjunga. Po II-jo nebebuvo teritorinio statuso, o tada ir nėra garantijos. Koks tikslas Jungtinių Tautų Europos atžvilgiu? Neaišku.

Taigi yra liūdna tarptautinė padėtis, nes nėra teisės. Nebuvo atstatyta senoji tvarka, bet ir naujas teisinis statusas nesukurtas. Buvo suvoktas ir sukurtas didžiųjų valstybių hegemonijai instrumentas Saugumo Taryba. Jungtinių Tautų susirinkimuose gali debatuoti visi, bet neturi vykdomoios galios. Vykdomąją galią turi Saugumo Taryba. Kad užsitikrintus savo dominavimą, jos kūrėjai įsivedė veto teisę. Tai buvo JA V ir Sovietų Sąjungos reikalui. Rooseveltas dėjo daug vilčių patraukti Staliną, kompensuojant jam kai kur kitur. Bet tai buvo utopinis reikalas, Karą laimėjo tik dvi - Amerika ir Rusija. Kitos valstybės arba buvo sunaikintos arba liko nepajėgios. Tačiau Saugumo taryboje veto teisė buvo praplėsta 5 valstybėms. Veto yra paralyzuojantis veiksnys visam darbiui. Žinoma, mažieji spiečiasi apie tas dvi didžiasias valstybes. Taigi tautos po II-jo pasaulinio karo paliktos be teisinės atromos. Svarbus veiksnys yra atominiai ginklai, kaip atgrasomoji politika.

Atvirai ir realiai galvojant vilsoninė teisė ir tvarka išnyko ir neatstatyta. Esame auka politinio banditizmo. Sovietai savo užmačias nori įteisinti dvišalemis sutartimis arba saugumo konferencijos forma. Gi mes esame ne valstybė, bet tik tauta svetimojoje okupacijoj. Šių dienų taika remiasi ne teise, bet politinėmis priemonėmis. Vokietijos ir Rusijos sutartys yra tik bėdos reikalas.

Mūsų pripažinimo klausimas: JAV yra nusprendusios jo neackcentuoti, bet vengti tą visą klausimą nutylini.

Prelegento kalba buvo daugiau pesimistinė, nors kai kur ir reali. Stasys Lušys papildydama prelegentą pažiūrėjo kiek kitaip. Esą tautų laisvės siekimas yra amžinas. Kas galėjo patikėti, kad Zacharovas ar kiti galės pasisakyti pačioj Rusijoj prieš režimą, o pasisako. Nebėra Stalino, Chruščiovo ir kitų. Todėl yra daug vilčių ir mums.

Be to, prelegentas sakė, kad Tautų Sąjunga rėmė teisę, o tikrumoje buvo kiek kitaip. Mūsų Vilniaus klausimu buvo jų padaryta pirmoji neteisybė. Tas Tautų Sąjunga ir privedė prie jos bankroto ir žlugimo.

Praeitų metų kultūros klubo pirmininku buvo Donatas Štbas. Šiame susirinkime jis šias pareigas perdavė šių metų pirmininkui Vytautui Žiaugrai, o visa valdybą sudaro dar: Ina Nenortienė, Aušra Petronienė, Aušra Kubiliūtė ir Algis Makaitis.

Kultūros klubo susirinkimai vyksta kiekvieną mėnesio 4-tą šeštadienį, išskyrus gruodžio mėnesį.

Iš jubiliejinės skautų-čių stovyklos Beaumont, Ohio. Skautų draugovės renkasi į pamaldas. Nuotr. V. Bacevičiaus

SUSIKAUPIMAS MUZIKOS AIDUOSE LATVIŲ ŠVENTEJE

Penktadienį, rugsėjo 31, 7 v. vak., Sv. Jono katedros varpai sukviė visus latvius Clevelande į religines muzikos koncertą - "Garigas muzikas koncerts". Vakaras tykus ir šilias. Žmonės šnekučiuodamiesi perėjo miesto skverą ir per porą minučių pasirodė didelėje Sv. Jono katedroje.

Iš tikrųjų, kur galėtų geriau būti tokios rūšies koncertai? Akustika gera, pati atmosfera davė tam tikrą susikaupimo momentą - didelis gotiko stiliaus altorius iš ažuolo medžio. Pro daugiaspalvius vitražus spindi saulė ir visus šildo. Bažnyčioje pilna žmonių - visi atėjo prieš koncertą. Koncertas prasidėjo punktualiai 7 valanda.

Programą išpildė Sv. Andriejaus evangelikų-liuteronų bažnytinis choras ir simfoninis orkestras. Chorištas buvo gražiai apstiprusios auksinėm balinėm suknelėm tamsiai vyšniavos spalvos. Reikia pabrėžti, kad daug jaunimo dalyvavo chore. Sveikintina, kad jaunimas kartu su vyresniaisiais jungėsi į draugystę. Muzika jų yra tas tiltas, kuris jungia jaunimą su senimu. 70 žmonių chorui dir-

vą ir jos žmones. Po to buvo vyks tama į Maironio parką. Dienos programa pradėjo Romas Jakubauskas, Worcesterio skautų tuntininkas. Jis pakvietė vietos apylinkės pirmininką Vladą Židžiūną vesti programai. Jis atidarys šventę, pakvietė apygardos pirm. Antaną Škudzinką, kuris pasidžiaugė susirinkusią publika. Buvo pakeltos Amerikos vėliavos, kaurias pašventino Sv. Kazimiero parap. Worcesteryje kleb. Mičiūnas. Buvo sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai. Po to kalbėjo dr. Petras Vileišis, kuris labai vaizdžiai ir jausmingai papasakojo apie įvykius Suomijoj, kaip jie dirbo Lietuvos reikalui, kaip buvo suimti ir kalinti, vėliau paleisti. Jų buvo atsiekta labai daug. Tik didelės drąsos ir pasiryžimo dėka buvo pasiekta svetimų valstybių spauda ir diplomatai. Vėliau vyko tautiniai šokiai, vadovaujant Laimai Pauliukonytei ir kiti Ivaškienei. Buvo krepšinio rungtynės tarp New Yorko ir Bostono lietuvių jaunųjų krepšininkų. O tinklinio rungtynės tarp lietuvių ir lat-

"Zvanu sasaukšanas". Tekstas - Ingridos Viksnės, muzika - Arvids Purvs. Tai chorui leido parodyti kompozicijos grožį, ją jautriai atliekant.

Antroj programos daly Anita Rundane virtuoziskai atliko kūrinius prie vargonų. Tik Alfredo Kalninsio "Scherco" jai nepavyko gerai interpretuoti, greitai atliko. Be to, ir publika nesusigaudė, kas čia darosi. Pirmą sykį buvo atlikta nauja Kalninsio fuga - fantazija "Karavirio bėdajas", kurioj atsispindi tautos meilės melodija.

Paskutinės programos daly buvo atlikti trys kūrniai be orkestro. "Ozianna" (Oskaro Sepskio muz., "Ta kunga vina kalnos" (Taliwaldio Keninso muz.) ir "Lielais kalvis" (Viktoro Bastikso muz.). Šiuose kūriniuose atsispindi tikra muzikinė tema - viskas tvirtai ir didingai. Choro balsai gražiai suskambėjo per visą salę be jokių instrumentų. Pabaigoje buvo atliktas "Kingiras rekviems", kur vėl dalyvavo solistė Zapraska ir sopranas Astra Kalnina.

Šis koncertas, kaip ir visi kiti įvykiai šimtmečio nuo latvių dainų šventės sukaktuvinėse iškilmėse, praėjo labai sklandžiai ir meniškai lygiu. Šia proga mes, lietuviai, sveikiname brolius latvius jų iškilmingos sukakties proga: "Sveiki brai tauti! Laidzivo Latvija!"

Raimundas Lapas

A. + A. Petronėlei Blaudžiūnienei
Lietuvoje mirus, jos dukterį **IZABELĘ MOTEKAITIENĘ** ir šeimą širdingai užjaučiame.
Liudas ir Lucija Tījūnėliai
Augustinas ir Vida Tījūnėliai
Albina Dumbrienė
Nijolė Dumbrytė

A. + A. DR. PETRUI STRIMAČIUI
mirus,
dukteriai gail. seseriai **VIDAI** ir jos šeimai reiškiamė nuoširdžią užuojautą.
Liet. Gailestingųjų Seserų S-ga

A. + A. ONAI ATKOČIONIENEI mirus,
jos vyrui dr. **PETRUI ATKOČIŪNUI**, dukteriai dr. **BERNADETAI** ir jos vyrui dr. **STRYZZ**, giminėms ir artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime.
Rožė ir Jonas Tījūnai

A. + A.
PETRONĖLEI BLAUDŽIŪNIENEI
mirus Lietuvoje, dukteriai **IZABELEI MOTEKAITIENEI** ir artimiesiems reiškiamė giliausią užuojautą.
Bronius ir Marija Macevičiai

A. + A. ANTANAS J. MILMONT
Gyveno La Grange Park, Illinois. Anksčiau gyv. Cicero:
Mirė spalio 1 d., 1973, 12:45 val. popiet, sulaukęs 83 m.
Gimė Lietuvoje Skaudvilės parapijoje.
Pasiliko dideliame nuliūdime dukte Barbara Varpucen, 2 antikai: Darline su vyru Larry La Vette ir Seselė Dolores Ann, kazimierietė ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Priklausė Sv. Kazimiero Ses. rėmėjų dr-jai - Amžinas narys.
Kūnas pašarvotas A. Petkaus ir Sėnaus koplyčioje, 1410 S. 50 Ave., Cicero.

Laidotuvės įvyks ketv., spalio 4 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už veionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdė: Dukte ir antikai.
Laidotuvių direktorius A. Petkus ir Sūnus. Tel. 863-2108

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO
ANTRĄ LAIDA
Išleista
LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS
Mecenatas - **Prf. Juozas Karalius**
Gaunama "DRAUGO" knygyne
Kaina \$5.00
(Illinois gyventojai prašomi pridėti \$0.50 centų mokesčiams ir persiuntimui, kitur gyvenantieji pridėkit \$0.25 centus)
Naujasis Testamentas yra praktiško formato; įristas kietais viršeliais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laida parduodama prieinama kaina.
Gera proga visiems įsigyti Naujajį Testamentą. Siųskite užsakymus:
DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

A. + A. Petronėlei Blaudžiūnienei
Lietuvoje, Marijampolėje, mirus, skaudžiame liūdesy likusiai jos dukrai, buvusiai Lietuvos operos solistei, muzikei **IZABELEI MOTEKAITIENEI** ir visai jos šeimai reiškiamė nuoširdžią užuojautą.
Elzbieta ir Pranas Nenortai
Apolonija Pocienė

A. + A.
ALGERD J. MICKEVICE
Mirė spalio 1 d., 1973, 9:30 val. vak., sulaukęs 53 m. amžiaus. Gimė Chicago, Illinois.
Pasiliko dideliame nuliūdime brolis John, brolienė Lillian ir jų vaikai: Barbara Brunka su vyru Lee, John ir David Micevice, sesuo Valerie Kazlauskas su vyru William, jų vaikai William su žmona Marianne ir Donald Kazlauskas, teta Barbara Knabar, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas bus pašarvotas treč., 4 val. popiet Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.
Laidotuvės įvyks penktad., spalio 5 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Svč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už veionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdė: Brolis, sesuo, teta ir kiti giminės.
Laidotuvių direktorius Donald Petkus. Tel. 476-2345

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
- TEVAS IR SŪNUS -
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st Street Tel. 476 - 2345
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNHALL 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAZEIKA & EVANS
6645 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKINONČAI VIETA
REpublio 7-8800 REpublio 7-8891

E U D E I K I S
DOVYDAS P. GAIDAS - GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktoriai
Trys Moderniškos Koplyčios:
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741-2

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
8307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virgilia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410
PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 2-3572
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1188-39
VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1068

APLINK MUS

× **Inž. David Kamm**, dirbęs kaip Account Executive-Stock Broker, pakviestas į Wm. Roney and Co., kurios centras yra Detroit, investavimų tarnybai. D. Kamm yra taip pat vienas pranešėjų ir vedėjų investavimo žinių 4 ir 5 val. p. p. radijo sūtyje WOWO, Fort Wayne, Ind. David Kam yra vienintelis Donnos ir Antano Kamm, gyv. Marquette Parke, sūnus.

× **Harriet ir Juozas Bartkai**, Marquette Parko "Palangos" restorano savininkai, grįžo po ilgokų atostogų, praleistų pietinėse valstijose. Jie pervažiuo skersai ir išlįgali visą Floridą ir aplankė kitas įdomesnes vietas.

× **Dr. P. Atkočiūnas** yra išrinktas pirmininku Cicero Lietuvių Tarybos, kurią jau sudaro septynios Cicero organizacijos. Cicero ALTos atstovai turėjo jau tris posėdžius ir nutarė, kad kitos organizacijos, išrinkusios savo atstovus, gali atsisiųsti į ALT susirinkimą, kuris įvyks spalio 31 d. 7 val. vak. parapijos salėje.

× **Donna Kamm**, LRK Moterų sąjungos naujoji centro vald. pirmininkė, išrinkta 35-tame seime, įvykusiame Putnam, Conn., buvo pagerbta LRK M. s-gos 20 kuopos susirinkime Brighton Parke, kuopos pirm. Grasilos Meiluvienės bute. Taip pat buvo pagerbta ir **Marie Pannavas**, centro sekr., **Joséphine Kilkus**, nauja centro išdininė. Pirm. G. Meiluvienė visos centro valdybos narys pasveikino, prisegdama po korsažą su įpinta rūtele. Taip pat pranešė staigmeną, kad seimas jų narę **Emiliją Vilimaitę** pakėlė į garbės narys. Jai buvo prisegtas korsažas. Po susirinkimo viešnios ir narys pasivažiavo.

× **Lietuviai kandidatai**. Cook apskr. respublikonų komitetui pateiktų rinkimų kandidatams parinkti lietuvių resp. lyga pateikė advokato Antano Valuko ir advokato Algimanto Keželio pavardes, rekomenduojant juos kaip galimus kandidatus.

× **Nermanas Buršteinas** pakuoją brangią dovaną, kurią bus galima laimėti madų parodoje spalio 6 ir 7 d. Jaunimo Centre. Modeliuojamus kailius bus galima įsigyti po parodos. Atvykite pasižiūrėti ir pasimėruoti.

× **Jaunimo Centro naujosios statybos pabaigtųjų proga** loterijos dovanų paskirstyme buvo sekantieji asmenys: Zitos Sodeikienės paveikslas — H. Bugarevičius (Nr. 84828); spalvotos televizijos aparatą — Jonas Lukoševičius (Nr. 50761); N. Buršteino paukoto kailį — J. Nasaras (Nr. 30588); \$1,000 — H. H. Uderky (Nr. 64490).

× **Nepaprastan suvažiuojan** kviečiami Liet. Profesorų Drjos nariai spalio 7 d. Chicagoje Jaunimo Centre, 9 val. (pr.)

× **Atvažiuojate į Chicago lankytis pažįstamų?** Užsukite į Draugo administraciją. Galėsite aplankyti spaustuve, redakciją ir net pasirinkti meniškių keramikos darbų. Yra ir liaudies medžio drožinių. Beveik visų knygų pavyzdžiai išstatyti peržiūrėjimui. Administracijos kambariai vedinami ir patogūs ilgai apsilankius. Būtinai aplankykite lietuviškos spaudos būstinę. Adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago. III 20629.

× **Reikalingas metrompažas**, turįs patyrimą knygų teksto lauzyme ir sugebą prie spaustuves darbų, daliniam darbu rytis. Skambinti: LU 5-9500. (pa.)

× **Liet. Mokytojų sąjungos** valdyba kviečia visus savo narius dalyvauti Vilniaus kaip Lietuvos sostinės 650 m. sukakties minėjime spalio 21 d. Jaunimo centre. Mokytojų sąjunga yra šiam minėjimui rengti komitete, kurį sudaro 23 lietuviškos organizacijos.

× **Kard. Mindszenty sąjūdis**, siekiąs pavergtųjų išlaisvinimo ir apjungiąs įvairių tautų žmonių, spalio 7 d. Silver Lake klube rengia banketą, kuriame invokaciją sukalbėti pakvietė kun. J. Prunskį. Banketo metu kalbės Lojolos prof. E. Diamond. Programos vedėjas dr. W. Wichowski.

× **Šakių klubo susirinkimas** įvyks spalio 7 d. 1 v. p. p. Petronėlės svetainėje, 4500 S. Talmán Ave., Chicagoje. Visus narius ir norinčius būti nariais prašome gausiai dalyvauti. Po susirinkimo vaišės.

× **K. Simėnas**, Dorchester, Mass., mūsų dienraščio nuosirdus skaitytojas ir bendradarbis, parėmė "Draugą" pinigine auka. Dėkojame.

× **Sylvania TV aparatuose** yra 5 mini-komputeriai: jokių reguliavimų nebereikia. Gradinskas, 2512 W. 47 St., telef. FR 6-1998. (sk.)

× **Komp. Jeronimo Kačinskio** sukurtos Vilniaus suitos ištraukas **Senoji Vilniaus pilis** bei **Neris ir Vilnelė** išgursime Vilniaus pašvaistės spektaklyje. Šoks K. Bakštytė, R. Grauzinytė, L. Jauniūtė, L. Ramonaitė, A. Shaughnessy ir L. Streit. Choreografija Violetos Karosaitės. Margučio rengiamas spektaklis bus spalio 14 d., 4 v. p. p. Jaunimo centre. (pr.)

Clevelando moksleivių atitinkinų Maironio kuopos valdyba ir svečiai iš Kanados: Kęstutis Seštokas ir Marius Gudinskas. Valdyba: Nijolė Lenkauskaitė, Rasa Palūnaitė, Saulius Cyvas — pirm., Andrius Razgaitis, Romas Kazlauskas, Zita Kripavičiūtė; kuopos globėjas — Kęstas Sušinskas.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

PRANESIMAS ŠACHMATŲ MĖGĖJAMS

Lietuvių šachmatininkų klubas Chicagoje nuo spalio 5 d. Jaunimo centre tarpusavy lietuvių tarpe kas penktadienį nuo 7 val. vak. praves šachmatų turnyrą. Pirmos trims vietoms yra paskirtos dovanos. Į turnyrą jau užsirašė mūsų žymūs žaidėjai Aleksandras Zukus, Ričardas Estka, Kazys Jakštas, Kazys Jankauskas, Vladas Karpūška, Andrius Slonskis, Pranas Salkauskas ir kiti nauji ar vyresni žaidėjai. Turnyrą praveda Romas Fabijonas. Į turnyrą įsiregistruoti gali kiekvienas lietuvis šachmatininkas, įmokėjęs penkis dolerius klubo metinio mokesčio ir penkis dolerius turnyro dalyvio įnašo. Čia gali išryškėti mūsų šachmatininkų sugebėjimai ir bus įdomu pamatyti turnyro rezultatus. Į turnyrą užsirašyti ir dalyvauti kiekvienas žaidėjas turi asmeniškai atvykti į Jaunimo centrą spalio 5 d. 7 v. vak. Informacijų prašome skambinti klubo pirmininkui Konstantinui Valdžiui, telef. RE 7-7202. K.

IS ARTI IR TOLI KANADOJE

— **Valdžios parama**. Rugsėjo 17 gautas ministerio dr. Stanley Haidasz laiškas, kuriame jis praneša, kad Kanados valdžia per jo įstaigą, jam rekomenduojant, yra "paskyrusi \$4000 "Gyvatario" veiklai paremti. Jis priėmė, jog Kanados valdžia remia daugiakultūrę politiką ir pasidžiaugia lietuvių įnašu. Prašo perduoti linkėjimus "Gyvatario" nariams, besiruošiantiems švesti 25 m. veiklos sukaktį, užgieria jam pateiktą projektą ir linki sėkmės ateities darbuose.

— **Rimas Bagdonas**, Hamiltonas, Ont., tarnybos reikalais išskrido į Europą. Aplankys plieno imones Anglijoje, Liuksemburge, Prancūzijoje ir Vokietijoje.

— **Montrealio lituanistinė mokykla** turi 9 skyrius ir parengiamąjį skyrių. Kiekvienas skyrius mokyklos patalpose turi savo klasę. Parengiamasis skyrius ir I-VI skyriai turi atskirus mokytojus, o VII-IX skyriuose pamokos dėstomos dalykine sistema. Į parengiamąjį skyrių priimami 4 ir 5 metų mokiniai.

— **Lietuvių namai** Torontobus atidaryti lapkričio 10 d. 7 val. vak.

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų 8-gos Chicagojos skyriaus Redaguoja J. Plačas. Medžiaga siūsti: 7045 So., Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

Piešė Regina Svabaitė, K. Donelaičio lit. mokyklos V klasės mokinė

SMUIKININKAS (atpasakojimas)

Gyveno našlė. Ji turėjo vieną vienintelį sūnų ir labai jį mylėjo. Mama nupirko berniukui smuiką pigiausios rūšies, kuris turėjo tik tris stygas. Jis buvo padarytas iš pušinių lentelių ir neblizgėjo kaip tikras smuikas. Bet tas smuikas buvo labai ypatingas. Jo motina dovanoję jam su meile, tiesa ir viltimi. Jis buvo labai brangus jo motinai. Bet berniukas to nesuprato, kai motina buvo gyva. Jį motina perspėjo, kai jis užaugo, kad jis grotų ypatingą gyvenimo dainą.

Po kurio laiko berniuko motina mirė ir paliko vaiką vieną. Kai jis šaukė sapnuodamas mamą, niekas neatsiliepė, neatėjo mama, nepasileikė prie jo lovelės ir nepalietė švelnia ranka jo kaktos ir nenuramino. Tik tada berniukas suprato, ką mama jam sakė, kai buvo gyva. Atsibudęs berniukas pagriebė smuiką ir priglaidė karštai prie savęs ir tiktai mintimis kalbėjo su mama.

Kai atėjo motinos diena, jis laukė, kada ateis vakaras, kada jis galės eiti prie motinos kapo ir pagroti tiktai jai gyvenimo dainą, kurią tik ji viena supras. Kai atėjo vakaras, jis nuėjo prie kapo, palietė savo plonais piršteliais smuiko stygas. Ašaros bryėjo per veidą. Jis žinojo, kad jo mama supras ir klausysis jo ypatingos melodijos. Jis nieko kito negalėjo nupirkti, tik galėjo parodyti, kaip jis mylėjo motiną su savo sukurtą meilės dainą.

Staiga jis pajuto, kad švelni ranka palietė jo petį taip, kaip motinos meilė. Tai buvo garsus smuikininkas, kuris norėjo padėti išvystyti sukurtą gyvenimo melodiją.

Andrius Krišnikėnas, Bostono lituanistinės mokyklos 8 skyriaus mokinys

MANO SUNIUKAS

Aš turiu baltą šuniuką. Jo vardas Pupsiukas. Mūsų geri draugai jį mums padovanojo. Pupsiukas buvo tik aštuonių savaičių, kai jį gavome, o dabar jis jau šeši mėnesiai. Pupsiukas yra geras sargiukas. Jis pradeda loti, kai kas prieina prie durų. Kai kada jis loja ant svedinio, nes jis negali įkasti.

Pupsiukas labai myli žmones — jaunus ir senus. Jam labai patinka lakstyti po kiemą. Kai jis įeina į namą mums atrodo, kad jis nešioja ilgus juodus batus, o jo snukutis yra juodas. Jis įeina į namą, mums atrodo, purvinas. Labai juokinga, kai jis paima didelį lapą, kuris apdengia jo akis, ir bėga. Pupsiukas labai mėgsta, kai kas nors jį paglosto. Jis laišo mus tarsi norėdamas pasakyti, kad jam

AR GALI PAMIRŠTI

Ar gali pamiršti tu tėvynės dangų Mėlynam žiedely, lino vakare? Kada šienapiūtė pradalgėse svyra, Krinta rūpestėliai ašara gilia!

Ar gali pamiršti, kur gimėi, užaugai, Kur tavo tėvynė, žemė Lietuva? Argi nesapnuojas gliuosniai, kasas pyne, Kai sidabro rasos žiba žolyne!

Paklausyk tu sielos, savo širdies balso, Mūs upeliai plauma lygumas, krantus, Užaugink sūnų, dukterį, anūką, Kai mes išskeliam, Lietuvą jų bus!

Lietuva tėvynė! Himno žodžiai sako, Vytis skina kelią kardu tik pirmyn. Su ginklu ir ryžiu, laisvę mes atgavę, Prie trispalvės lenksim galvas vėl žemyn!

Alb. Kašubienė

LIETUVIŲ TAUTOSAKA

Pripratimas — antras prigimimas. Kaip jauns papratęs, taip sens darysi.

Lietuvoje buvo, gal ir dabar nėra išnykęs paukščiukas — griežlė. Ji gyvendavo javų laukuose ir vaikus ten perėdavo. Žmonės jos balsą įvairiai pamedžiudavo. Dusetiškiiai sakydavo: "Brisk, brisk, brisk". arba "Brikst brykst, brikst brykst." Skapiškėčiai sakydavo: "Brėsk, brėsk". Deltuviečiai ir kupiškėčiai: "Grjšk, grjšk!"

Dalia Polikaitytė, K. Donelaičio lit. m-la. III a sk.

TEVYNĖS MEILĖ

Kiekvienas žmogus turi savo kraštą, kuriame jisai yra gimęs. Tai yra jo gimtasis kraštas, jo tėvynė.

Mes, lietuviai, visi priklausome Lietuvai, nežūrint, ar kuris yra gimęs ten, ar svetur. Mes esame visi gimę lietuvių tėvų šeimose, nuolatos girdime, kaip mūsų tėvai kalbėdami brangina ir gerbia Lietuvą, visus jos papročius. Matydami ir girdėdami mūsų tėvų meilę Lietuvai, tuoj kiekvienas iš mūsų pradėdame myliėti ir gerbti mūsų protėvių žemę, brangią tėvynę Lietuvą.

Verutė Bilitavičiūtė, Dariaus Girėno lit. m-los 8 sk. mokinė

KARALIAUS KARDAS

Ispanijos karaliaus Karolio I kardas buvo pritvirtintas prie vienos pilies sienos Prancūzijoje 412 metų. 1542 m. Perpignan miestas buvo ispanų valdomas. Karalius eidamas pro pilies vartus pastebėjo sargybinių miegant. Tada jis stėjo sargybon, kol kareivis pabudo. Tam įvykiui prisiminti ir buvo karaliaus kardas pritvirtintas prie pilies sienos.

Arūnas Lapinas, Rochesterio lit. m-la "Plunksna".

KĄ AŠ DARYCIAU, JEI BŪCIAU KARALIENE

Jei aš būčiau karalienė, nusipirkčiau gerų lietuviškų knygų ir labai gražų palatą. Nusipirkčiau gražų juodą automobilį ir važiuočiau kiekvieną šeštadienį

Arūnas Lapinas, Rochesterio lit. m-la "Plunksna".

PAZYMIŲ KNYGUTĖ

— Vytuk, kur tavo pažymių knygutė? — Draugai paskolinau. — Draugui? Kodėl? — Norėjo tėvus pagąsdinti...

Arūnas Lapinas, Rochesterio lit. m-la "Plunksna".

IV

Išradus kompasą, kai kurie tyrinėtojai manė, jog kompasas rodyklę traukia šiaurės zvaigždė. Kodėl iš tikrųjų kompasas rodyklę rodo šiaurės — pietų kryptį?

(5 taškai)

V

Kuris pirmas JAV viceprezidentas, mirus prezidentui, automatiškai perėmė prezidento pareigas 1841 m. balandžio mėnesį?

(5 taškai)

Su šiuo numeriu pradėdamas galvosūkių sezonas. Galite visi spręsti ir siųsti redaktorius atsakymus, bet pinigines dovanas galės laimėti ne vyresni, kaip 16 metų. Čikagiškių ir artimųjų apylinkių sprendėjai turi atsisiųsti savo atsakymus iki antradienio (imtinai). Tolimesnių vietovių sprendėjai, kurie laikraštį gauna vėliau, gali pavėluoti. Kas nepalėis nė vieno galvosūkiu neišsprendęs, tas turės vilties didesnę premiją gauti. Tad visi į darbą!

Redaktorius

CHICAGOS ŽINIOS

MICHIGANO EŽERĖ PRIGĖRĖ 45 PLAUKĖ LAIVAI

Michigano ežerė šį sezoną buvo 82 laivų nelaimės, atnešusios 73,000 dol. nuostolių. Ežerė prigėrė 45 žmonės, išplaukę laivais.

SANITARINIS DISTRIKTAS TAUPO

Chicagojos sanitarinis distriktas 1974 metų biudžetą sumažino 75.5 mil. dolerių. Dabar biudžetas sieks 225.6 mil. dol.

SUGAVO PARIAMĄ NUZUDZIUS POLICININKĄ

Policija areštavo 16 m. vaiką J. Bigsby, gyvenantį 9300 S. La Salle, Chicagoje, įtariamą nužudžius policininką Edv. Barron 36 m., dviejų vaikų tėvą. Areštuotasis pats buvo sužeistas begaudant. Pas jį rastas revolveris.

MAZIAU AUTOMOBILIŲ VAGYSČIŲ

Illinois valstijoje 1972 m. buvo 6.4% mažiau pavogta automobilių, negu 1971 m., o vis dėlto buvo pavogti 49,343.

675,000 DOL. UZ PAKENKUSIUS VAISTUS

Teismas įsakė Bristol Laboratories, Inc., sumokėti 675,000 dol. Elgino gyventojui W. Bouchum 70 m., kuris buvo dalinai paraližuotas ir apkurto, kai gydytojas jam davė Kantax antibiotikus. Laboratorija pakalinta neperspėjusi apie galimą pavojų.

KETURI ŽUVO GREITKELY

Prie Chicagojos vadinamame East-West Tollway greitkelyje sekmadienį žuvo keturi žmonės susidaužius dviejiems automobiliams. Buvo užmušti Estera Glyman, 39 m., ir jos vyras 46 m., taip pat žuvo kitame automobily važiuoję Chr. A. Tyma, 18 m., ir J. Moloczjy, 19 m. Glymansų automobilis bevažiavo, jant persimetė į priešingą pusę.

NAMŲ SARGAI NESTREIKUOS

Tik devynių balsų persvara namų dženitoriai priėmė naują sutartį, kuri liečia 9,000 dženitorių, priklausančių 25 vienetui Chicagoje. Jų atlyginimas pakeliamas 44-61 centas valandai.